

Van draagvlak naar daadkracht

Rapportage onderzoek Informatieberaad Zorg

22 september 2022

Deze rapportage is uitsluitend bestemd voor de organisatie van de opdrachtgever. Voor vragen over de inhoud kunt u contact opnemen met de auteurs via het algemeen nummer van de Reputatiegroep 030-2312510.

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Onderzoeksopzet & leeswijzer	4
Managementsamenvatting	6
1 Algemeen beeld, relatie en samenwerking	13
2 Rol van het Informatieberaad	22
3 Ambitie van het Informatieberaad	28
4 Adviezen van stakeholders aan het Informatieberaad	31
5 Elektronische gegevensuitwisseling in de zorg	35
6 GAP-analyse	41
7 Conclusies en aanbevelingen	48
Bijlagen	
<ul style="list-style-type: none"> • Krachtenveld IB & Wegiz • Lijst geïnterviewde stakeholders • Interviewprotocol	56

Voorwoord

Bijdragen aan het bouwen van een duurzaam informatiebestel in de zorg. Dat is de ambitie van het Informatieberaad Zorg (IB) en de Wet Elektronische Gegevensuitwisseling in de Zorg (Wegiz). Dit doet het IB door te werken aan goede digitale zorg en elektronische gegevensuitwisseling in de zorg, het delen van kennis en inspirerende voorbeelden - en zo de diensten te verbeteren en beter toegankelijk te maken voor iedereen.

Het Bureau Informatieberaad Zorg (BIZ) heeft de opdracht gekregen om het Informatieberaad te positioneren. Een belangrijk opletpunt hierbij is dat het beeld dat het IB van zichzelf heeft niet afwijkt van het beeld dat de buitenwereld heeft van het IB. De beelden uit de buitenwereld dienen als een spiegel voor een zelfbewust IB en een mogelijke kloof moet inzichtelijk worden gemaakt om te laten zien welke stappen het IB kan zetten om zich te kunnen positioneren als gezaghebbend adviesorgaan. Doel van de exercitie is om een passende positionering te ontwikkelen voor het IB, die herkenbaar is en aansluit bij de ambities en verwachtingen van partners, zorgverleners, bestuurders en andere stakeholders van het IB en de Wegiz.

Het BIZ vraagt daarom om inzicht in het huidige beeld en de verwachtingen van stakeholders ten aanzien van de organisatie. Daarnaast is, in opdracht van betrokkenen bij de Wegiz, onderzocht wat de verwachtingen zijn van stakeholders ten aanzien van gegevensuitwisseling in de zorg, de Wegiz en de European Health Data Space (EHDS).

De opdracht bestaat uit drie onderdelen. De verschillende analyses hebben onderling samenhang, overlap en beïnvloeden elkaar op sommige elementen.

- 1) **een krachtenveldanalyse:** deskresearch en overleg met het BIZ, om inzicht te krijgen in de stakeholders van het IB. Wie zijn de stakeholders van het IB? Hoe verhouden zij zich tot elkaar, wie zijn de belangrijkste stakeholders?
- 2) **een stakeholderonderzoek:** 24 interviews met 27 stakeholders, om inzicht te krijgen in de verwachtingen van de stakeholders van het IB en gegevensuitwisseling in de zorg.
- 3) **een reputatieonderzoek:** op basis van de deskresearch, overleggen met het BIZ is een GAP-analyse uitgevoerd om inzicht te krijgen in de kloof tussen de percepties en verwachtingen van externe stakeholders en het interne beeld van het IB.

In dit rapport, getiteld “Van draagvlak naar daadkracht”, delen we de resultaten van het onderzoek. Het resultaat is een overkoepelende rapportage waarmee we het IB inzicht geven in hoe het krachtenveld rondom het IB en elektronische gegevensuitwisseling eruit ziet, welk beeld de externe stakeholders en leden hebben van het IB en van de Wegiz en waar mogelijk verschillen zitten met de huidige visie, cultuur en het eigen beeld van de organisatie. De kern van de bevindingen is dat stakeholders het IB sterk vinden op inhoud en verbinding, maar dat er nog geen zichtbare successen worden geboekt. Kortom: er is behoefte aan regie boven consensus. Minder draagvlak, meer daadkracht.

Onderzoeksopzet

Opzet

In totaal hebben er van 4 juli tot en met 15 september 24 interviews met 27 stakeholders plaatsgevonden. De gesprekken duurden gemiddeld 45 minuten. Gesprekken zijn gevoerd met stakeholders op directieniveau. Rechts is het aantal stakeholders per groep weergegeven. De lijst met partijen is te vinden in de bijlagen. De lijst met namen van personen die we hebben gesproken is bekend bij het Informatieberaad.

Interpretatie van de bevindingen

Voor het stakeholderonderzoek hebben 24 interviews plaatsgevonden met 27 stakeholders. De uitkomsten geven een goede indicatie van het beeld dat de stakeholders hebben van het Informatieberaad. Echter: het is en blijft kwalitatief onderzoek. De gerapporteerde bevindingen zijn gebaseerd op uitspraken van individuen, waardoor er geen algemeen geldende uitspraken gedaan kunnen worden over het beeld bij alle stakeholders. Dat neemt niet weg dat de input van stakeholders in deze rapportage door het Informatieberaad dankbaar kan worden gebruikt ter lering en om de strategie en positionering verder te versterken.

Zorgverleners	3
Zorgverzekeraars	2
Zorgaanbieders	5
Sociaal domein	2
Patiëntengroepen	2
Regio's	3
EPD leveranciers	3
IT leveranciers	3
Externe beïnvloeders	1

Leeswijzer

---

afkorting	betekenis
AVG	Algemene verordening gegevensbescherming
BIZ	Bureau Informatieberaad Zorg
CMIO	Chief Medical Informatics Officer
EHDS	European Health Data Space
EPD	Elektronisch patiëntendossier
IB	Informatieberaad Zorg
ISO-norm	Internationale Organisatie voor Standaardisatie
LSP	Landelijk Schakelpunt
NEN-norm	Nederlandse Norm
RSO's	Regionale samenwerkingsorganisaties
VIPP-Programma	Versnellingsprogramma Informatieuitwisseling Patiënt & Professional
VWS	Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
Wegiz	Wet Elektronische Gegevensuitwisseling in de Zorg
ZBC	Zelfstandig Behandel Centrum
ZKN	Zelfstandige Klinieken Nederland

HUIDIG BEELD**HET INFORMATIEBERAAD ..**

-	organiseert besluitvorming
+	verbindt
+/-	versnelt implementatie
+/-	organiseert kennisdeling en samenwerking
-	jaagt verandering aan

STAKEHOLDERS VINDEN ..

- .. het IB in potentie gezaghebbend, nu nog niet
- .. het onduidelijk welk mandaat de besluitvorming van IB heeft
- .. dat de besluiten onvoldoende tractie hebben op de achterban
- .. de rol van het IB onduidelijk
- .. dat het IB nog te veel vanuit belangen koepels denkt
- .. dat het IB van de kant af is, maar dat de resultaten nog weinig zichtbaar zijn
- .. dat het IB een duidelijke ambitie heeft, mag daar dwingender in zijn. Sturing en samenhang zijn gewenst
- .. dat het kennisniveau nog niet hoog genoeg is, hier valt te winnen door de juiste experts te betrekken
- .. dat Nederland achterloopt, koploperspositie niet realistisch gezien context

TOEKOMSTIG BEELD**8 AANBEVELINGEN**

1. Pak de regie en maak duidelijker keuzes
2. Creëer duidelijkheid over je rol, vul deze goed in en schets realistische verwachtingen
3. Maak zichtbaarder wat je doet
4. Stuur op samenhang en laat de rode draad zien
5. Er is behoefte aan een partij die het overzicht heeft en kennis aan elkaar knoopt
6. Help de leden van het IB keuzes, beslissingen en beleid naar hun achterban te communiceren
7. Betrek IT op de juiste manier
8. Over de Wegiz: stuur op uitvoerbaarheid

Regievoerder
'Stuurt en behoudt richting en overzicht'

Klankbordrol
'Verbindt, toetst, en adviseert'

Thought leader
'Is zichtbaar kennisleider, verbindt kennis'

DOEL

Inzicht in de beelden, verwachtingen en visies van stakeholders op het IB en haar toekomstige koers

AANPAK

24 interviewgesprekken met in totaal 27 stakeholders

PERIODE

juli – september 2022

Managementsamenvatting (1)

Om een scherp en onafhankelijk beeld te krijgen van hoe stakeholders het Informatieberaad (IB) beoordelen en hoe de reputatie ervoor staat, is in opdracht van het Bureau Informatieberaad Zorg (BIZ) in het voorjaar en de zomer van 2022 een stakeholderonderzoek uitgevoerd, inclusief GAP-analyse. Er zijn interviewgesprekken gevoerd met een brede selectie stakeholders van het IB: van zorgaanbieders en zorgverleners tot IT- en EPD-leveranciers.

Doel van het onderzoek was om inzicht te krijgen in het huidige beeld en de verwachtingen van stakeholders ten aanzien van de organisatie. Met als ambitie aanknopingspunten te vinden voor een passende positionering die herkenbaar is en aansluit bij de ambities en verwachtingen van partners, zorgverleners, bestuurders en andere stakeholders van het IB.

De belangrijkste bevindingen van het stakeholderonderzoek zijn als volgt:

- **Er is draagvlak voor de ambitie van het IB:** Het onderwerp gegevensuitwisseling in de zorg heeft een hoge mate van interesse bij stakeholders, de urgentie van betere gegevensuitwisseling wordt breed gevoeld. Stakeholders zien het belang voor patiënt, zorgverlener en maatschappij.
- **Stakeholders vinden het goed dat er een overlegorgaan is dat zich met het onderwerp bezighoudt.** Het wordt gewaardeerd dat het is gelukt om alle relevante spelers uit de zorg aan tafel te krijgen.
- **De zichtbaarheid van het IB kan breder:** Het IB is vooral zichtbaar onder de direct betrokkenen. De achterban is minder goed betrokken en op de hoogte van het IB. Besluiten vinden te weinig tractie. Daarbij geven stakeholders aan dat de informatievoorziening qua niveau en begrijpelijkheid niet aansluit op de achterban
- **Stakeholders vinden de rol van het IB onduidelijk:** Er is met name onduidelijkheid over de precieze rol, het mandaat en de taak van het IB. Stakeholders vinden het onduidelijk of het IB alleen een klankbord- of adviesgroep is of ook besluitvormend mandaat heeft. Ook vragen zij zich af hoe de rol van het IB zich verhoudt tot de rol van het ministerie van VWS.

Managementsamenvatting (2)

- **Sterk op inhoud en verbinding, maar nog geen zichtbare successen:** Stakeholders zijn het meest te spreken over de verbindende taak. Ze waarderen dat het IB de juiste spelers om tafel heeft weten te krijgen. Ze zien het IB als inhoudelijk sterk, waarbij verbetering mogelijk is op IT vlak. Critici zien op het gebied van besluitvorming, implementatie en verandering nog te weinig beweging. Ze zien kansen op het gebied van kennisdeling.
- **Behoeftte aan regie boven consensus:** Stakeholders vragen het IB om te kiezen en verwachten dat één partij de regie neemt. Politieke belangen zitten consensus in de weg en de vraag is of dat überhaupt te realiseren is. Meer 'dwang' en hardere keuzes is volgens stakeholders de enige manier om het dossier los te krijgen, zowel richting zorgaanbieders als richting leveranciers om meer met open en uniforme standaarden te werken. Daarbij verwachten zij minder losse projecten en meer samenhang.
- **Roep om simplificatie in een complex landschap:** Stakeholders zien dat andere landen verder zijn, maar snappen dat dit grotendeels een gevolg is van hoe het Nederlandse zorgstelsel is ingericht, met veel verschillende spelers. Critici zeggen dat Nederland niet vooraan, maar achteraan begint, met de details. Volgens hen zit perfectionisme de progressie in de weg.
- **Meeste stakeholders zien nut basisregelgeving:** Veel stakeholders houden de ontwikkelingen rondom de Wegiz en EHDS nauwlettend in de gaten. Velen zien heil in landelijke wetgeving om de partijen die achterblijven, mee te nemen. Zij vinden het belangrijk Europese wetgeving niet af te wachten. RSO's hopen dat wetgeving op nationaal niveau aansluit op de regionale status quo. IT stakeholders zien met name het belang van een uniforme Europese wetgeving. Er is hoop dat EHDS kan dienen als katalysator voor betere gegevensuitwisseling in Nederland.

De belangrijkste aanbevelingen op basis van het onderzoek zijn als volgt:

- **Van draagvlak naar daadkracht. Pak de regie en maak duidelijker keuzes.** Dit wordt bemoeilijkt doordat iedereen aan tafel zit. Polderen is een groot goed, maar durf stelling te nemen en een bepaalde richting op te gaan. Dat dit weerstand opwekt is onvermijdelijk, maar omwille van het 'hogere doel' noodzakelijk. Stakeholders verwachten ook meer sturing en zelfs dwang op dit onderwerp.
- **Creëer duidelijkheid over je rol, vul deze goed in en schets realistische verwachtingen.** Wie alles wil zijn voor iedereen, is niets voor niemand. Momenteel ontbreekt focus. Elke rol wordt aangeraakt, maar onvoldoende ingevuld. Laat zien waar je wél van bent en waar je niet van bent. Waar gaat het IB over? Welke verantwoordelijkheid heeft VWS? Wat is realistisch in de huidige context.

Managementsamenvatting (3)

- **Maak zichtbaarder wat je doet.** Juist buiten je eigen kring en interne communicatie. Probeer ook (vak)media te bereiken om te laten zien waar je mee bezig bent, wat je visie is en welke mogelijke successen er reeds zijn geboekt. Dit komt de zichtbaarheid en draagvlak van het IB alleen maar ten goede. Pas wel het informatieniveau hierop aan.
- **Stuur op samenhang en laat de rode draad zien.** Er zijn veel initiatieven georganiseerd om 'van de kant te komen'. Die vooruitgang wordt gezien, maar stakeholders missen samenhang. Wees scherp op samenhang in beleid en laat die waar mogelijk beter zien.
- **Er is ruimte voor een thought leader op dit onderwerp.** Er is behoefte aan een partij die het overzicht heeft, kennis aan elkaar knoopt en al dan niet een transformationele rol op zich neemt. Deze ruimte zou het IB nadrukkelijker kunnen pakken, door bijvoorbeeld het publiceren van rapportages.
- **Help de leden van het IB keuzes, beslissingen en beleid naar hun achterban te communiceren.** Tot nu toe zijn zij onvoldoende in staat gebleken hun achterban te betrekken of op de juiste manier te informeren en hebben zij geen weet van wat er binnen het IB speelt. Ontwikkel hiertoe heldere communicatiemiddelen zoals *infographics* en *onepagers*.
- **Betrek IT op de juiste manier.** Zij hoeven/willen niet direct aan tafel zitten, maar willen wel graag geconsulteerd worden. Organiseer een 'tafel' waarin je concreet beleid/keuzes kan toetsen aan welke praktische consequenties het heeft. Alleen dan kan beleid succesvol tot uitvoering worden gebracht.
- **Over de Wegiz: stuur op uitvoerbaarheid.** Veel stakeholders uiten hun zorg over of de Wegiz straks écht in dienst staat van het kunnen implementeren van gegevensuitwisseling. Ga in gesprek met stakeholders over de Wegiz; wanneer is de wet duurzaam van meerwaarde? Wat moeten stakeholders begrijpen over de Wegiz om het later goed te kunnen implementeren?

Managementsamenvatting (4)

Samengevat, kunnen we op basis van dit onderzoek het volgende concluderen:

- **Richting:** stakeholders in grote lijnen dezelfde ambitie hebben als het IB als het gaat om elektronische gegevensuitwisseling.
- **Realisatie:** wel vinden zij dat deze ambitie nog ver weg is.
- **Resultaat:** zij dichten het gebrek aan realisatie deels aan externe (complexe opdracht en omstandigheden), deels aan interne factoren (gebrek aan daadkracht) toe.
- **Rol:** stakeholders hebben deels dezelfde, deels andere verwachtingen over de rol van het IB. Zij verwachten vooral meer duidelijkheid hierover.

Het is voor de ambitie en de reputatie van het IB van belang dat het IB beter gaat kiezen en uitdragen welke rol het precies heeft en hoe die zich verhoudt tot het ministerie van VWS.

- Gaat het IB voor een besluitvormende rol, dan wordt meer regie verwacht, meer slag- en daadkracht en een positie die boven de individuele belangen staat.
- Als het IB deze rol niet ambieert, en bijvoorbeeld kiest voor een rol als klankbord of kennisleider, dan is het vooral zaak om de verwachtingen van stakeholders beter te managen en duidelijker te zijn.

Zo kan de kloof tussen verwachtingen en realiteit worden gedicht en kan het IB een gezaghebbend orgaan worden met een sterke reputatie.

Drie scenario's om de gewenste kanteling van het IB vorm te geven

scenario

rol

boodschap

mogelijke voordelen

mogelijke nadelen

afwegingen

1

REGIEVOERDER
-
RICHTINGBEPALEND
EN BESLUITVORMEND

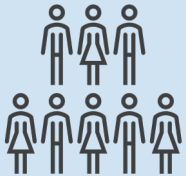
“Het is een lang-
slepend dossier, Het is
de hoogste tijd om nu
eindelijk door te
pakken en keuzes te
maken.”

- toont daadkracht
- er is behoefte aan leiding en duidelijkheid
- nu is de kans
- ruimte om harde keuzes te maken
- gaat uit van eigen kracht

- is dominant
- lokt mogelijk weerstand uit
- gaat op ‘de stoel van VWS zitten’
- gebrek aan gezag
- momenteel geen mandaat

HEEFT MISSCHIEN
WEL DE VOORKEUR,
MAAR IS HET OOK
REALISTISCH?

2

KLANKBORD
-
DIENEND,
TOETS- EN ADVIESROL

“We roepen alle
partijen op om samen
na te denken over de
toekomst
van gegevens-
uitwisseling in de
zorg.”

- iedereen wordt gehoord en betrokken
- positieve energie bundelen
- verbinden van belangen
- toetst plannen VWS

- reactief: weinig regie
- ‘meegaan’ in belangen van bepaalde partijen
- onduidelijke rolopvatting
- pappen en nathouden

ZET DE GROTE
LIJNEN UIT ZONDER
DIT AF TE (KUNNEN)
DWINGEN

3

THOUGHT LEADER
-
FACILITEREND,
SIGNALEREND EN
VERBINDT KENNIS

“We zorgen ervoor
dat de meest actuele
kennis en informatie
wordt gedeeld en
signaleren kansen en
risico's.”

- zorgt voor juiste kennisdeling en informatievoorziening
- signaleren van belangen
- adresseren van kansen en mogelijke risico's

- vraagt om investering in zichtbaarheid
- versnelt niet direct de implementatie
- geen eigen regie
- smalle opvatting rol
- gebrek aan concreet resultaat

DE AMBITIE EEN
'GEZAGHEBBEND
INSTITUUT' TE ZIJN,
WORDT DAN NIET
VERVULD

scenario

rol

gevolgen voor de huidige rolopvatting en positionering

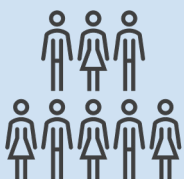
1

REGIEVOERDER
-
RICHTINGBEPALEND
EN BESLUITVORMEND

- **Beleid:** een duidelijk mandaat van VWS is nodig om de regie te pakken, besluiten te nemen
- Dit moet juridisch gezien ook kloppen.
- **Stakeholders:** leden moeten ervan overtuigd worden wat de consequenties zijn van besluiten en dat deze bindend van aard zijn.
- **Communicatie:** dit mandaat moet breed worden uitgedragen en er moet worden uitgelegd wat de rol is ten opzichte van VWS.
- De richting en rode draad van het IB moeten duidelijker naar een breder publiek duidelijk gemaakt worden. IB moet zichtbaarder worden in het zorgdomein als bepalende speler. Bijvoorbeeld met position papers en interviews in vakmedia.
- Hierbij past ook een duidelijk boegbeeldenbeleid.

2

KLANKBORD
-
DIENEND,
TOETS- EN ADVIESROL

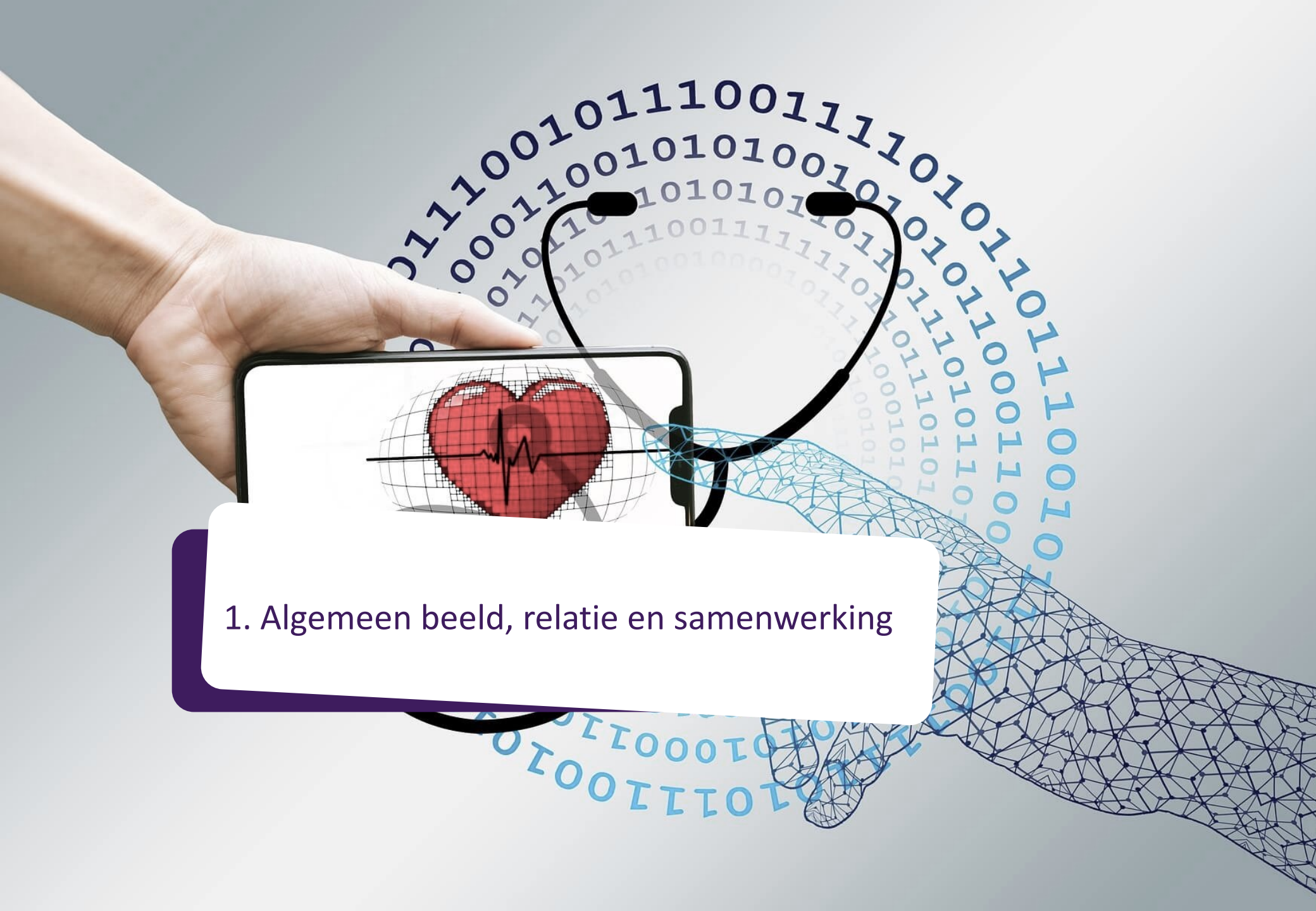
- **Beleid:** dit is een verandering van koers. De opdracht moet opnieuw vastgelegd worden. Bijvoorbeeld dat het IB een klankbord of adviesfunctie krijgt om plannen van VWS te toetsen.
- **Stakeholders:** leden moeten geïnformeerd worden over deze rol en de verwachtingen moeten worden bijgesteld. Duidelijk moet zijn wie wat doet.
- Hierbij past dat het IB ook nadenkt over een betere verbinding met de achterban van leden en met IT experts, die aangeven die nog onvoldoende te voelen.
- **Communicatie:** de nieuwe rol moet duidelijk worden gecommuniceerd richting het zorgveld, de nadruk ligt op verwachtingsmanagement.

3

THOUGHT LEADER
-
FACILITEREND,
SIGNALEREND EN
VERBINDT KENNIS

- **Beleid:** dit is een verandering van koers. Hierbij ligt dus de focus op een kennisfunctie: kennis vergaren, verbinden en duiden en dit ook naar buiten brengen.
- Het kan zijn dat dit consequenties heeft voor het type bezetting van het bureau dat het IB ondersteunt, wellicht is meer en andere capaciteit nodig om deze rol naar behoren te vervullen.
- **Stakeholders:** hierbij komt meer nadruk op zenden en ophalen: er moet meer communicatie komen van het IB naar de achterban van leden en het IB gaat andersom ook meer informatie ophalen. Daarnaast zijn wellicht kennispartners meer van belang dan nu.
- **Communicatie:** hierbij past een periodieke publicatie, die ook breder zichtbaar is in vakmedia en in middelen van koepels en branchepartijen.

1. Algemeen beeld, relatie en samenwerking

Algemeen beeld van het Informatieberaad

- De stakeholders die het IB kennen noemen het een polderclub of een politieke organisatie, waar veel belangengroepen die ertoe doen bij zijn aangesloten en waar overleg plaatsvindt met betrekking tot gegevensuitwisseling in de zorg.
- Vrijwel alle stakeholders geven aan dat het waardevol is dat (er een orgaan als) het IB er is. Stakeholders zien een belangrijke rol voor het IB weggelegd: zij erkennen allemaal de urgentie van betere gegevensuitwisseling.
- Op enkele zeer betrokken stakeholders na, hebben veel stakeholders geen duidelijk beeld van het IB, de rol van het IB en de opbrengsten. Zij weten niet precies wat de rol is van het IB, wie er precies aan deelnemen en hoe het beraad zich verhoudt tot VWS. Zij vinden het met name onduidelijk welke organisatie precies verantwoordelijk is voor de besluitvorming op het gebied van gegevensuitwisseling.
- Stakeholders die het IB kennen, zien dat het IB een ambitieuze visie heeft en dat deze scherper is geworden. Ook zien zij dat het IB steeds meer positie inneemt.
- De urgentie van de problematiek wordt door een meerderheid van stakeholders onderstreept en er is breed draagvlak voor de ambitie onder alle stakeholders om de gegevensuitwisseling binnen de Nederlandse zorg in brede zin te verbeteren.
- Daarbij wordt de complexiteit van deze opdracht ook door alle stakeholders erkend. Velen van hen benadrukken daarbij de extra lastige positie van de Nederlandse zorg ten opzichte van andere Europese landen.
- Stakeholders zien dat er veel initiatieven zijn aangejaagd door zowel VWS als het IB en dat dit heeft geholpen om 'van de kant te komen'. Het algemene beeld is dat de vooruitgang nu te versnipperd is vormgegeven en dat er weer meer behoefte is aan stroomlijning, regie en realisatiekracht.
- De grootste behoefte van stakeholders ten aanzien van het IB ligt bij duidelijkheid: waar staat het IB voor? En als zij zich inzetten voor een duurzaam informatiebestel in de zorg in Nederland: hoe zorgt het IB hier dan voor? Kortom, wat is de visie en de realisatiekracht van het IB?

“Er zitten zoveel partijen in het IB. Dat feit is voor mij een indicatie van dat de rollen onderling niet scherp gedefinieerd zijn.”

“Ik vind het waardevol dat ze er zijn en ook dit onderzoek uitvoeren. Daarmee stellen ze zich kwetsbaar op.”

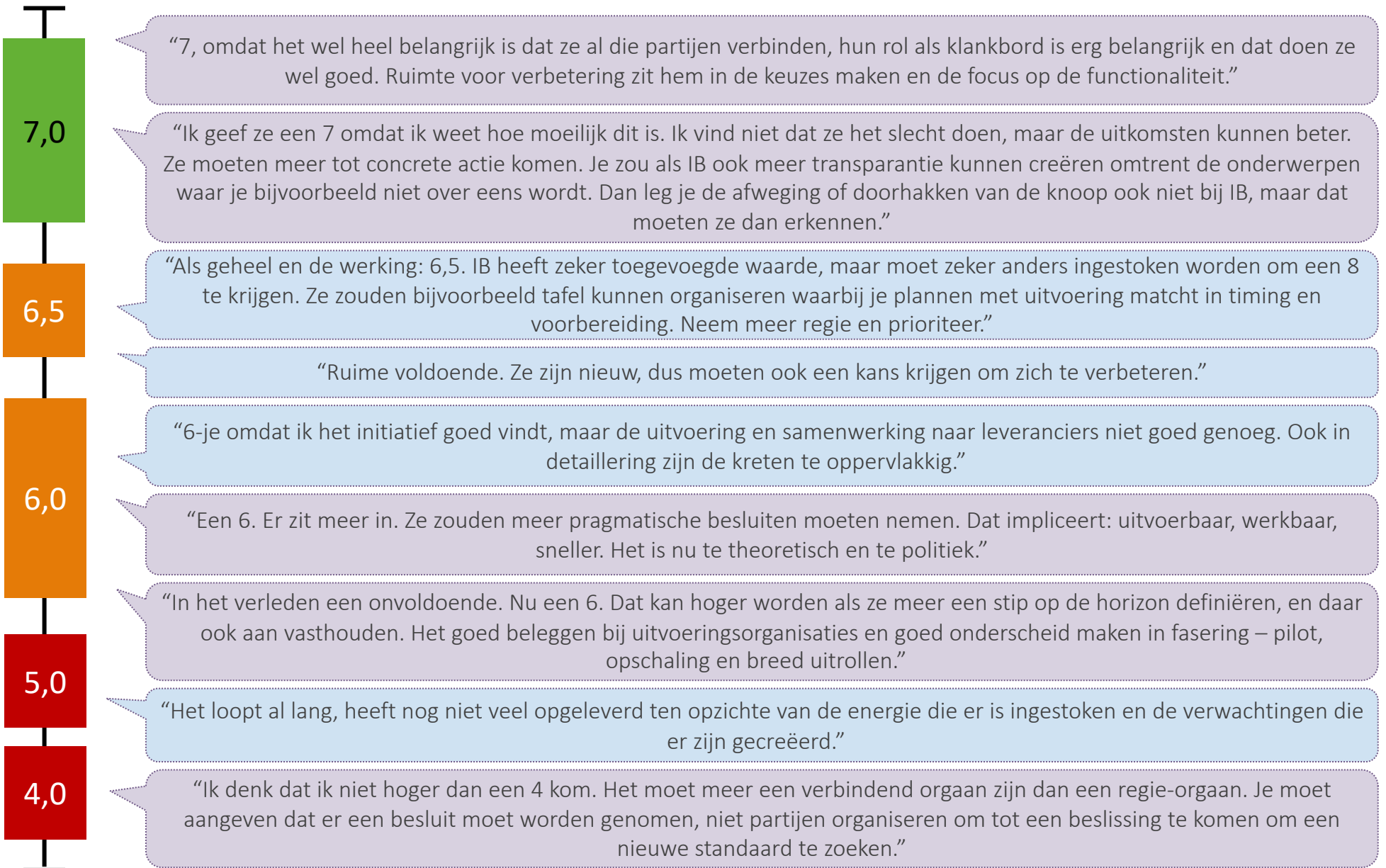
“Ze zijn super ambitieus, ze pakken zaken op die noodzakelijkerwijs opgepakt moeten worden, maar in vertaling naar uitvoering en implementatie heeft voldoende plek in hun afwegingen en besluitvormingen.”

“De sleutelfunctie voor het IB is niet duidelijk zichtbaar. Ze voeren dan een soort schakelfunctie uit. Ze lijken een erg bestuurlijk orgaan.”

“Een bestuurlijke club waarbij er gevoel mist van wat er dagelijks in de zorg gebeurt.”

“De hele opdracht en de reden waarom het IB bestaat is me onduidelijk.”

“Voorheen was het zo: laat vele initiatieven opkomen: dat is mooi. Er moet nu gestroomlijnd worden en richting aangegeven worden.”

Waarmee zou het IB het rapportcijfer kunnen verhogen?

- De meeste stakeholders geven aan dat het IB meer regie moet pakken op de grote lijnen. Een aantal stakeholders menen dat het IB zich minder bezig moet houden met details en meer met 'het grote plaatje'. De beweging die daarbij hoort is een verschuiving van techniek naar functionaliteit.
- Al met al verwachten stakeholders meer focus. Zorgaanbieders en verzekeraars zien dat er veel verschillende projecten zijn, maar dat er meer samenhang zou moeten zijn.
- Daarbij geven zij aan dat het stellen van duidelijke prioriteiten belangrijk is: probeer niet alles een beetje goed te doen, maar doe een paar dingen heel erg goed. Stakeholders zien de ambities die worden gesteld, maar verwachten vervolgens meer daadkracht.
- Ook als het gaat om het wegnemen van drempels zeggen enkele stakeholders dat het van belang is om meer focus te hebben: het IB zou zich volgens hen moeten richten op het beslechten van die factoren die de vooruitgang nu tegenhouden.
- Wel geven meerdere stakeholders, waaronder zorgaanbieders en zorgverleners, ook aan dat de verwachte regie niet per se van het IB hoeft te komen en dat het ook VWS kan zijn die de regie uiteindelijk pakt.
- Veel stakeholders zien voor zich dat het IB uiteindelijk meer een verbindende rol op zich neemt.

"Er wordt erg gefocust op de technische kant. De focus moet verschuiven naar de functionele kant."

"Wat typerend voor het IB zou moeten zijn is dat zij een helicopterview hebben kijkend naar de techniek, de behoeftes en het proces."

"Het IB zegt de regie te nemen. Ik zie dat niet. Ze zijn heel afwachtend. Er wordt vaak een heel ambitieus doel gesteld. Dan gaan wij iets uitvoeren. Vervolgens wordt dat doel bijgesteld waardoor het doel maar weinig meerwaarde heeft."

"Vanuit bestuurlijk perspectief moeten ze de echte 'constraints' oplossen. De grote kwesties zoals de open/internationale standaarden. Er moeten eenduidige normen komen. Het IB zou minder op 'projectjes' sturen."

"Het IB moet meer een verbindend orgaan zijn dan een regie-orgaan. Je moet aangeven dat er een besluit moet worden genomen, niet partijen organiseren om tot een beslissing te komen om een nieuwe standaard te zoeken."

"Je merkt dat regionale partijen steeds hun eigen wiel aan het uitvinden zijn. Je zou veel meer moeten naar één partij die daar advies over geeft en die verbinding van kennis faciliteert. Daar zou je regio's echt mee verder helpen."

"Wat ik hoop is dat we op het terrein van informatievoorziening echt stappen gaan maken. Of daar een overlegorgaan helpend bij is, dat kan ik niet zo goed beoordelen. We moeten in eerste instantie stil staan bij de rol van de overheid."

Zichtbaarheid van het Informatieberaad

- Er is een groot verschil in zichtbaarheid van het IB tussen direct betrokkenen en de ring eromheen. Direct betrokkenen kennen het IB uiteraard goed, maar in de ring daaromheen is het IB nauwelijks bekend.
- Een kwart (25%) van de stakeholders had nog nooit van het IB gehoord. Een meerderheid van de stakeholders volgt niet wat het IB doet of wat er uit het IB komt.
- Onder zorgverleners, zorgaanbieders en klinieken is de zichtbaarheid gering. Een meerderheid aan stakeholders geeft aan hier wel behoefte aan te hebben. Eén zorgverlener geeft aan nauw te volgen wat in het zorgveld speelt, maar het IB toch niet te kennen omdat de informatie over het IB niet te vinden is in vakmedia of in de middelen van brancheverenigingen en koepels. Patiëntenorganisaties kennen het IB niet.
- Een uitzondering zijn de IT stakeholders. Onder hen is het IB goed bekend. Velen van hen zijn ook betrokken bij een van de commissies rondom de Wegiz, bij de VIPP-Programma's of anderszins betrokken.
- Verschillende stakeholders zoals IT leveranciers, zorgverleners en patiëntenorganisatie geven aan dat het goed zou zijn als het IB zich duidelijker profileert richting de zorgsector in brede zin, zodat meer partijen kunnen profiteren van de inzichten van het IB.
- Stakeholders vinden dat het IB hier terrein kan winnen door beter zichtbaar te zijn in de vakmedia als Zorgvisie en Skipr of in de middelen van koepels en brancheorganisaties. Bijvoorbeeld door regelmatig resultaten te publiceren.

“Er zijn wel succesjes maar op beperkte schaal. Het is heel belangrijk dat mensen inzicht krijgen in hun dossier. Het aantal gebruikers dat er nu echt van profiteert is echt te laag.”

“Als je daar zit namens een groep moet je zorgen dat die groep wordt meegenomen. Die moeten het verkopen aan hun achterban en hen meenemen. Dat gebeurt nu veel en veel te weinig.”

“Het zou verstandig zijn als ze zich in ZBC-land wat bekender worden. Ze kunnen hiervoor ook contact opnemen met ZKN.”

“Ik weet tot op de dag van vandaag nog steeds niet precies wat het IB doet en hoe het georganiseerd is.”

“Waarom zijn jullie er? Wat is jullie doel, mandaat, resultaat. Ga dat communiceren.”

“Breng gewoon ieder jaar een spraakmakend rapport uit. Dan leren mensen je kennen.”

“Ze zouden meer regie kunnen nemen op informatie die wij in de regio agenderen door te signaleren of te adviseren.”

“Als je regelmatig resultaten laat zien, ben je duidelijker zichtbaar. Meer aandacht besteden in de media, zorgvisie en Skipr aan de resultaten.”

Informatievoorziening door het Informatieberaad

- Als het gaat om informatievoorziening is er een groot verschil tussen stakeholders die het IB kennen en stakeholders die niet direct betrokken zijn bij het IB.
- Een kleine groep stakeholders die het IB kennen, volgen de informatievoorziening vanuit het IB vaak op de voet. Vooral de notulen worden gevolgd. Zij voelen zich betrokken en geven aan dat de informatie inhoudelijk sterk is. Wel geven zij aan dat vaak de praktische betekenis van de besluiten voor bijvoorbeeld zorgaanbieders en -verleners ontbreekt.
- Opvallend is dat stakeholders die het IB niet kennen ook aangeven aan dat de koepels hun achterban onvoldoende informeren over wat er bij het IB gebeurt. Koepels in de zorg hebben duidelijk moeite om de achterban hierin mee te nemen.
- Ook stakeholders uit het IT veld vinden dat de informatievoorziening richting hun groep nog beter kan. Zij vinden dat de informatievoorziening duidelijker moet, omdat zij (leveranciers) op basis van beslissingen vanuit het IB soms stevige investeringen moeten doen.
- Meerdere stakeholders geven aan dat dit te maken zou kunnen hebben met het informatieniveau van de communicatie. Volgens hen is de inhoud van de communicatie begrijpelijk voor betrokkenen, maar niet voor leken en ook niet voor zorgverleners of bijvoorbeeld huisartsen.
- Het zou volgens hen helpen als er ook een doorvertaling komt van de grote lijnen voor die doelgroepen of in de vorm van een periodieke rapportage of duiding gericht op die doelgroepen.
- Als het gaat om de inhoud van de communicatie, dan geven stakeholders aan dat er vooral meningen terug te zien zijn en weinig over besluitvorming. Daarbij geven stakeholders aan dat ze graag ook transparantie zouden zien over waar er geen consensus is gekomen.
- Daarnaast geven stakeholders aan behoefte te hebben aan inspirerende voorbeelden uit de praktijk, waar werkt het wel goed? Zij geven aan dat het IB daarin een rol zou kunnen spelen.

“Ik ben op de hoogte van wat er speelt in het veld, maar krijg mijn informatie van andere partijen.”

“Ik volg ze op de voet. Dat is noodzakelijk omdat de zaken die daar besproken worden hier impact hebben op onze regio.”

“De kennisdeling is goed.”

“Jij en ik begrijpen het goed maar het is bijna niet meer uit te leggen aan de normale zorgmedewerker.”

“Inhoudelijke stukken van het IB zijn goed, maar de grote lijnen kunnen meer inzichtelijk gemaakt worden voor zorginstellingen.”

“Het zou helpen als ze beter duiden of zij besluiten hebben genomen of slechts overwegingen delen. Dat helpt ons ook beter duiden of we hun informatie moeten volgen.”

“In mijn omgeving zou 75% niet begrijpen wat het IB doet. Terwijl het wel belangrijk is dat iedereen (ook zorgverleners) weet dat het bestaat.”

Het IB en de rol van EPD leveranciers

- Er is veel te doen over de rol van EPD leveranciers als het gaat om gegevensuitwisseling in de zorg. Meerdere stakeholders geven aan dat de overheid meer eisen zou moeten stellen aan leveranciers van EPD's, zodat de software goed op elkaar is aangesloten, veilig is en er alleen uit betrouwbare spelers gekozen kan worden.
- Stakeholders vanuit de zorg zelf benadrukken dat leveranciers gegevensuitwisseling tussen verschillende systemen tegenhouden, omdat zij daar geen baat bij hebben ('zij zijn de nieuwe farma met hun vendor lock-ins'). Zij geven aan dat de vertraging heeft geleid tot een stevige positie voor IT leveranciers en dat ook deze groep er weinig baat bij heeft om te veranderen.
- Stakeholders uit het IT veld hebben heel ander perspectief: zij benadrukken dat leveranciers internationale spelers zijn die voldoende *incentive* nodig hebben om in het Nederlandse zorgsysteem te investeren. Daarvoor zijn volgens hen concessies nodig vanuit de overheid in termen van geld en tijd.
- Daarnaast zijn IT leveranciers kritisch als het gaat om extra eisen die gesteld worden m.b.t. de Wegiz en NEN-normen. Volgens hen kapen deze exercities veel capaciteit weg die anders gebruikt kan worden om te innoveren.
- Als oplossing geven meerdere experts, zowel aan zorgaanbieders als aan de IT kant, aan dat de overheid op sommige vlakken dwingender moet optreden richting IT leveranciers, bijvoorbeeld door met wet- of regelgeving open standaarden af te dwingen.
- Zo geven zij aan dat gegevensuitwisseling tussen de grootste leveranciers in technische zin al 2 jaar mogelijk is, maar dat door een business-gerelateerd conflict dit nu nog niet gebeurt. Volgens enkele stakeholders zou VWS of de ACM daar in moeten grijpen.

“Veel leveranciers zijn in het gat gesprongen met maatwerkoplossingen en verdienen daar ook geld aan.”

“Er moet bij de leveranciers eisen gesteld worden (door de overheid) aan de elektronische gegevensuitwisseling zodat de software goed op elkaar is aangesloten en veilig is.”

“Stel meer eisen aan leveranciers waardoor er een paar goede, betrouwbare leveranciers overblijven.”

“Nederland is er ook bij gebaat dat een partij als Chipsoft winst maakt. Als zij niet genoeg winst maken dan kunnen ze niet die innovaties doen die alle ziekenhuizen nodig hebben.”

“Leveranciers moeten zoveel als het gaat om de NEN, Wegiz en daardoor mis je de slagkracht om te innoveren.”

Wat gaat er goed?

- Stakeholders geven aan dat het goed is dat het onderwerp gegevensuitwisseling nu duidelijk op de agenda staat. Het staat het voor het veld buiten kijf dat een duurzaam informatiebestel van belang is voor het gehele veld.
- De meeste stakeholders herkennen het belang van een orgaan als het IB, zij geven aan dat het een goede zaak is dat relevante partijen uit de zorg zijn vertegenwoordigd in het IB en dat deze samenkomen om over het onderwerp gegevensuitwisseling te praten.
- Stakeholders zien dat VWS met het IB meer regie is gaan nemen. Stakeholders die het IB kennen waarderen daarbij de ambitieuze instelling van het IB.
- Zij geven aan dat het IB een ambitieuze visie heeft neergelegd en partijen mee kunnen nemen hoe vanuit VWS en Europa die toekomst vorm moet krijgen.
- Stakeholders zien dat de rol van het IB steeds duidelijker wordt en dat IB meer positie aan het innemen is. Dat wordt gewaardeerd.
- Het IB wordt op inhoudelijk vlak als sterk gezien. Stakeholders vinden het knap dat het lukt om zoveel kennis uit het veld met elkaar te verbinden. Alleen IT stakeholders vinden dat het informatieniveau op technisch niveau niet voldoende is.
- Er wordt gezien dat er veel verschillende programma's zijn opgetuigd. Dat wordt als positief gepercipieerd: het heeft geholpen om gegevensuitwisseling 'van de kant te krijgen'.
- Meerdere betrokken stakeholders geven aan dat er meer gebeurt dan wellicht aan de oppervlakte zichtbaar is.

“Goed dat ministerie en branchepartijen met elkaar om tafel zitten over wat zij belangrijk vinden op het IT vlak. Dat VWS meer een regierol op dit thema is gaan nemen.”

“Ze krijgt de sectoren bij elkaar, als toetsingsplatform of informatieplatform voor het ministerie doen ze het goed. Ik heb veel respect voor wat ze doen.”

“Als het IB er niet is, dan zakt het terug naar de koepels en dan vraag je heel veel van de koepels. Dan is het lastiger om prioriteit gezamenlijk met de koepels weer te organiseren.”

“Er bestaat een beeld dat het mist aan regie. We zijn kort onderweg. Alleen de problemen hadden we altijd al, maar er gebeurt misschien wel al meer dan we denken.”

Wat kan er beter?

- Bij een meerderheid van de stakeholders bestaat het gevoel dat er nog te weinig regie wordt genomen op dit onderwerp door het IB samen met VWS. Stakeholders vinden daarbij het eigenaarschap ('wie is verantwoordelijk voor besluitvorming?') onduidelijk.
- Een meerderheid van de stakeholders geeft aan dat er sprake is van te veel versnippering als het gaat om initiatieven en (VIP) programma's binnen verschillende branches en dat de helikopterview ontbreekt.
- Volgens hen bewegen sommige oplossingen verschillende kanten op. Er zou volgens hen meer uniformiteit moeten komen in de oplossingen. Er is daarbij behoefte aan stroomlijning in de vorm van meer landelijke kaders. Volgens (IT) stakeholders, lopen er te veel programma's en moet er meer toegewerkt worden naar standaardisatie.
- Volgens stakeholders aan de zorgaanbieders en -verlenerskant is er op regionaal niveau al veel kennis opgedaan, daar zou volgens hen op landelijk niveau meer van geleerd kunnen worden.
- De hoeveelheid verschillende belangenorganisaties die betrokken is bij het IB wordt door stakeholders gezien als positief, maar ook als een belemmering. Stakeholders begrijpen dat dit nodig is voor het draagvlak, maar zien ook dat dit de progressie bemoeilijkt, vanwege de verschillende belangen van deze organisaties.
- Sommige stakeholders hebben kritiek op het aantal overleggen dat aan het IB gelieerd is, zij geven aan wel mee te willen denken, maar dat het vanuit capaciteitsoverwegingen lastig is om aan te haken bij al deze gremia.
- De belangrijkste kritiek vanuit IT experts is dat het IB over onvoldoende IT kennis beschikt en dat dit tot gevolg kan hebben dat besluiten die voortvloeien uit het IB onvoldoende realistisch zijn. Volgens deze stakeholdergroep wordt er veel verwacht van software en IT als oplossingen, maar onderschat het IB soms de complexiteit, de praktische toepasbaarheid en de investeringen die daarvoor nodig zijn.

"Hoe meer entiteiten praten, hoe langzamer het gaat om tot betere IT in de zorg te komen."

"Het is nu nog wel zo dat er meerdere organisaties aan het werken zijn aan een oplossing. Er is nog te weinig uniformiteit in de oplossingen."

"Theoretisch gezien is het informatieberaad een plek om uit te leggen wat je gaat doen en regie te pakken, maar juist omdat iedereen aan tafel zit is het een plek waar weinig gebeurt."

"De grootste belemmeringen: eigenbelang. Dan komt er nu een VIP-programma voor de ziekenhuizen, de huisartsen, de VVT, noem maar op. In al die programma's, zit een generiek vraagstuk. Er zitten verschillende directies en verschillende afdelingen op, maar daar mist de rode draad."

"In algemene zin: bestuurders aan tafel hebben beperkte kennis van Informatie of IT. Bestuurders zijn zeker niet onkundig, maar wel op het IT vlak."

2. Rol van het Informatieberaad

Kernbevindingen: hoe scoort het IB op haar kerntaken? (1)

Het Informatieberaad organiseert besluitvorming

Stakeholders vinden niet dat het IB besluitvorming organiseert. Sterker nog: verschillende stakeholders geven aan het onduidelijk te vinden welke waarde de besluiten van het IB hebben. Dit heeft ook te maken met de onduidelijkheid over de rol die het IB heeft ten opzichte van VWS.

- De meerderheid aan stakeholders verwacht op dit vlak meer dan het IB nu laat zien.
- Stakeholders verwachten meer regie van het IB, in de vorm van pragmatische besluiten die uitvoerbaar en werkbaar zijn.
- Volgens een meerderheid van de stakeholders zitten de politieke belangen van de koepels de besluitvorming van het IB in de weg.
- Stakeholders koesteren hier wel een overwegend hoopvolle verwachting: dat het IB met VWS meer sturend gaat werken, maar dan wel met uitvoerbare plannen.

“Het IB is nuttig om mensen bij elkaar te krijgen, maar het is niet altijd makkelijk om tot besluitvorming te komen en ik weet niet of het mogelijk is omdat alle partijen met sterke belangen aan tafel zitten. Het IB is dus minder besluitvaardig.”

“Er wordt zoveel overlegd en eigenlijk moet landelijk een knoop worden doorgesneden. Dat voorkomt ook dat je regionaal al aan de slag gaat en later terughoudend wordt wanneer het terug naar centraal moet, want dan moet je dingen weer terugdraaien, aanpassen of ervoor betalen.”

“Als besluitvormingsplatform doen ze het minder goed. Er wordt veel gesproken, maar er is eigenlijk geen actie.”

“VWS moet gewoon zeggen, we gaan gewoon met één EPD moeten werken.”

Kernbevindingen: hoe scoort het IB op haar kerntaken? (2)

Het Informatieberaad verbindt

Stakeholders zijn het er unaniem over eens: het IB verbindt alle verschillende partijen en het is goed dat alle belangen op één plek (d.w.z. sector-overstijgend) worden vertegenwoordigd. Op papier vertegenwoordigen alle leden van het IB hun achterban. De vraag is wel in hoeverre de verschillende leden hun achterban op hun beurt op de juiste manier betrekken en informeren.

- Een verbindings- en klankbordrol wordt als belangrijke functie gezien voor het IB door een meerderheid van stakeholders.
- Die verbinding wordt volgens stakeholders derhalve goed ingevuld, behalve op het punt van het betrekken van de juiste IT experts, volgens deze stakeholdergroep zelf.
- Volgens stakeholders valt hier nog te winnen in de verbinding met de achterban van de koepels.

“Het IB is nuttig om mensen bij elkaar te krijgen, maar het is niet altijd makkelijk om tot besluitvorming te komen en ik weet niet of het mogelijk is omdat alle partijen met sterke belangen aan tafel zitten. Het IB is dus minder besluitvaardig.”

“Het IB is met name een klankbord waar de andere tafels voordeel van hebben. Dat is een goede rol voor ze. Het is ook belangrijk want er zijn veel groepen en partijen die gehoord moeten worden.”

“Goed dat ministerie en branchepartijen met elkaar om tafel zitten over wat zij belangrijk vinden op het IT vlak. Dat VWS meer een regierol op dit thema is gaan nemen. I-directie binnen VWS wordt daarbij ook steeds meer betrokken.”

Kernbevindingen: hoe scoort het IB op haar kerntaken? (3)

Het Informatieberaad versnelt implementatie

Stakeholders vinden (nog) niet dat het IB implementatie versnelt. In de besluitvorming en/of vorming van beleid vinden verschillende stakeholders dat de consequenties voor implementatie onvoldoende worden meegenomen. Een deel van de stakeholders vindt echter ook dat nog niet alle verandering zichtbaar is.

- Deze taak wordt volgens een meerderheid van de stakeholders nog niet zichtbaar behaald.
- Wel geeft een meerderheid van de stakeholders aan dat de intentie van het IB duidelijk is en dat er sprake is van goede wil.
- Daarbij geven ook meerdere stakeholders aan dat zij geloven dat de resultaten van het IB nog niet zichtbaar zijn, maar dat dit nog meer tijd nodig heeft.

“Er is goede wil, maar er worden niet veel concrete stappen gezet. De actievaardigheid is niet heel groot.”

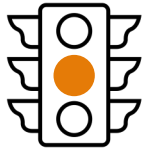
“Het IB slaat nog geen deuk in een pakje boter.”

“Het loopt al lang en heeft nog niet veel opgeleverd ten opzichte van de energie die er is ingestoken en de verwachtingen die er zijn gecreëerd.”

“Ik doe ze iets tekort als ik zeg dat ze geen verandering aanjagen. Dat wordt de laatste 2 jaar geprobeerd, maar verandering aanzwengeling vanuit het IB gaat pas over een paar jaar iets opleveren.”

Kernbevindingen: hoe scoort het IB op haar kerntaken? (4)

Het Informatieberaad organiseert kennisdeling en samenwerking

Stakeholders, die er weet van hebben, vinden dat het IB goed kennisdeling en samenwerking organiseert. Echter, dit is niet altijd even zichtbaar. Bovendien vinden sommige stakeholders dat het IB dit vooral organiseert in eigen kring. Indirecte stakeholders (met name de achterbannen) zijn niet altijd op de hoogte van wat het IB doet en voelen zich onvoldoende betrokken.

- Volgens stakeholders is kennisdeling door het IB niet altijd begrijpelijk. Ook zou het IB samenwerking meer in breedte kunnen vormgeven.
- Volgens de meeste stakeholders valt hier op te winnen als de informatiedeling actiever de achterban van koepels en IT en EPD leveranciers bereikt.
- Stakeholders zien daarbij ook een kans voor het IB om hier bestuurders veel beter over te informeren, omdat het IT kennisniveau van zorgbestuurders door een meerderheid van de stakeholders als beneden peil wordt gezien.
- Er wordt daarnaast een rol gezien voor het IB als verbinder van kennis: hoe verhouden bepaalde ontwikkelingen zich tot elkaar?

“Het IB zou alle kennis goed kunnen communiceren met het veld, maar ook aan elkaar moeten verbinden.”

“Er is veel meer IT kennis nodig onder/bij bestuurders en toezichthouders – dus meer kennis daarover delen is heel relevant en nuttig. Wie dat moet doen is de vraag. Kan vanuit het IB/VWS maar ook vanuit de sector zelf. Iets meer regie zou goed zijn.”

“De informatievoorziening vanuit IB is minder goed dan bij een ander initiatief van VWS (FIB). IB legt niet genoeg uit wat ze doen, terwijl er van onze kant grote investeringen moeten worden gemaakt als wij iets aanpassen op grond van wat IB vertelt of beslist. Het is niet concreet genoeg, waardoor wij lastig hierop kunnen handelen.”

Kernbevindingen: hoe scoort het IB op haar kerntaken? (2)

Het Informatieberaad jaagt verandering aan

Stakeholders vinden niet dat het IB verandering aanjaagt. Juist doordat alle verschillende belangen worden gewogen en meegenomen, er opzoek wordt gegaan naar consensus en draagvlak, worden er geen harde keuzes gemaakt waardoor uiteindelijke besluiten weinig tot geen verandering bewerkstelligen. Er is behoefte aan meer focus, prioriteiten en duidelijke keuzes.

- De meerderheid aan stakeholders verwacht op dit vlak meer dan het IB nu laat zien. Nu zorgt het IB nog voor onvoldoende beweging op dit thema.
- Stakeholders geven aan dat de politieke belangen van de koepels de verandering en innovatie juist in de weg staan.
- Een aantal stakeholders geeft aan dat het zou helpen als het IB meer aandacht heeft voor de uitvoerbaarheid van de plannen die zij maken en daarbij de juiste stakeholders op tijd informeren.
- Het helpt volgens een aantal stakeholders als het IB scherper zou prioriteren in projecten.

“Als het IB het voortouw neemt en met goede voorstellen komt dan zouden er veel partijen in meegaan.”

“Als je je als het IB echt verdienstelijk wil maken is het allerbelangrijkste dat je de mensen goed informeert. Wezenlijke verandering ga je als het IB niet kunnen realiseren.”

“We zijn hier al jaren mee bezig. Er zijn heel veel praatgremia om dit te organiseren, maar er is geen tractie op dit dossier.”

3. Ambitie van het Informatieberaad

Gezag van het Informatieberaad

- Volgens sommige stakeholders vloeit het gezag van het IB voor een deel natuurlijk voort uit de bepalende partijen die bij het IB zijn aangesloten (wie er aan tafel zit). Het potentiële gezag wordt door veel partijen gezien.
- De meeste stakeholders geven aan dat het IB echter nog geen gezaghebbende partij is, omdat er in hun ogen nog onvoldoende resultaten worden geboekt en het IB er ook voor moet zorgen dat besluiten door de achterban worden opgevolgd. In hun ogen gebeurt dat nog onvoldoende.
- Een meerderheid van de stakeholders gelooft wel in de ambitie van het IB. Het gezag wordt het IB gegund als het orgaan meer daadkracht toont.
- Naast resultaat ontbreekt het volgens een meerderheid aan stakeholders nog aan regie om echt een gezaghebbende rol te kunnen spelen.
- Sommige stakeholders geven aan daarbij het liefst één partij te willen hebben die de knopen doorhakt en daadkracht toont. Daarbij twijfelen stakeholders tussen VWS en het IB. Als het IB deze rol niet pakt of krijgt, dan menen sommige stakeholders dat het IB duidelijk moet kiezen voor een andere rol, bijvoorbeeld een klankbordrol of voorlichtingsrol.
- Stakeholders benadrukken het belang van concreet resultaat en tempo. Het IB zou volgens hen meer moeten prioriteren om tot realisatie te komen.

“Als het IB het voortouw neemt en met goede voorstellen komt dan zouden er veel partijen in meegaan.”

“Ze moeten dan wel sneller acteren. Ze zijn nu te traag en zo word je nooit gezaghebbend.”

“Ik vraag me ook wel eens af wat de waarde is van besluitvorming van het IB is.”

“Van zo’n ambitie zou ik best blij worden, dan denk je: kom maar op met die kaders en meer landelijke duidelijk. Ik gun ze dat gezag”

“Partijen kijken naar VWS om een knoop door te hakken en die legt het bij het IB. Dan is het de verwachting dat het IB het doet. Zo houden ze elkaar een beetje gevangen. Het resultaat is vage uitkomsten, geen actie.”

“Als je ook ziet dat bepalende partijen in het IB zitten, hoe wil je dan nog meer gezag? Maar belangrijker is dat dat wat het IB besluit, wordt opgevolgd door de achterban. Dat moet komen uit de resultaten.”

De samenstelling van het Informatieberaad

Logische deelnemers aan tafel, maar politiek belemmert progressie

- De meeste stakeholders vinden het goed en logisch dat de deelnemers vanuit de koepels zijn aangesloten bij het IB. Zij geven aan dat deelname van deze koepels een belangrijke voorwaarde is om draagvlak te creëren voor de beslissingen van het IB.
- Als belangrijkste nadeel wordt door een meerderheid van de stakeholders genoemd dat politieke belangen van deze koepels de realisatiekracht van het IB remmen.
- Zij geven aan dat de individuele belangenverenigingen te veel gericht zijn op scoren bij de achterban en niet per se baat hebben bij vernieuwing. ‘Ze moeten vanwege hun politieke belangen altijd eerst overal tegen zijn.’
- De belangen waarmee de partijen aan tafel zitten werken complicerend: er is sprake van zo veel consensusvorming dat de uitkomsten meerwaarde verliezen voor álle stakeholders.
- Het IB wordt als gevolg daarvan omschreven als een polderclub, overlegclub, praatgremium of bestuurlijke club. Veel partijen hebben het over dat het IB niet zou moeten ‘praten om het praten’ of ‘overleggen om te overleggen’. Ze missen het gevoel dat het IB zich écht bezighoudt met wat er speelt in de zorg.

“Hoe meer partijen aan tafel, hoe meer we polderen. Een discussie over toestemming is geen vorm van regie.”

“Vanuit de zorg zitten er diverse koepels aan tafel. Zo kun je draagvlak creëren voor besluiten tussen overheid en zorg.”

“In het IB zitten ook de koepels. Terwijl gegevensuitwisseling nooit in het belang is van enkel één groep.”

“IT is ondervertegenwoordigd in het IB, daarmee is er een gebrek aan kennis over technische haalbaarheid. Projecten passen daardoor niet in het tijdsframe.”

“In Nederland denken wij dat we technisch ingewikkelde vraagstukken kunnen oplossen met bestuurders.”

“Het is eigenlijk gek dat er niemand aan tafel zit als expert met kennis van software, IT en semantiek. Zo is er vaak onduidelijkheid over onderwerpen.”

“Organiseer een tafel waarin je de impact van je besluiten vooraf afstemt met je IT stakeholders (uitvoerend).”

Meer aandacht voor implementatie is gewenst

- Stakeholders missen in het IB aandacht voor de uitvoering. Volgens een aantal stakeholders is het realiseren van beleid niet mogelijk als je geen technici of leveranciers aan tafel hebt. Het is zeer begrijpelijk dat bestuurders in de zorg geen technische kennis hebben van digitale gegevensuitwisseling, maar het IB zou dit dus moeten erkennen en organiseren.
- Vooral vanuit IT stakeholders wordt unaniem aangegeven dat het juiste niveau van IT kennis ontbreekt in het IB en ook in de Vrienden van het IB. Omdat er geen stakeholders met echte IT kennis deelnemen is volgens hen de kans groot dat er besluiten worden genomen die technisch gezien niet haalbaar zijn. Of de besluiten worden pragmatisch genomen waardoor de planning niet realistisch is.
- Een aantal stakeholders geeft aan dat het zou helpen als je een aparte tafel organiseert met focus op de uitvoering. Je zou leveranciers dus meer en eerder in het besluitvormingsproces kunnen betrekken (consulteren) zonder de samenstelling van het IB te veranderen.

4. Adviezen van stakeholders aan het Informatieberaad

Adviezen van stakeholders aan het Informatieberaad (algemeen)

- De meeste stakeholders vragen van het IB **om meer regie te nemen, door duidelijkere prioriteiten te stellen en zich minder bezig te houden met details**. Daarbij geven meerdere stakeholders aan dat het goed zou zijn als het IB met een **landelijk architectuur- of routekaart** zou komen. Ze verwachten dat het IB het overzicht heeft en geeft.
- Daarbij geven veel stakeholders aan dat **de rol van het IB ten opzichte van VWS duidelijker moet worden**. Sommige stakeholders geven aan dat het IB meer een adviesorgaan of klankbordgroep zou moeten zijn en dat VWS uiteindelijk de knopen door zou moeten hakken.
- Een meerderheid van stakeholders geeft daarbij aan dat de partij die echt de regie gaat pakken – danwel het IB of VWS – zich nog meer mag manifesteren. Daarbij geeft een meerderheid van de stakeholders aan dat het IB danwel VWS veel **duidelijker, meer sturend en zelfs dwingender** mag zijn. Een meerderheid van de stakeholders vanuit de zorg verwacht duidelijke keuzes van de overheid en die mogen best worden ‘doorgeduwd’ om ontwikkeling los te krijgen.
- Stakeholders uit de zorg geven aan dat het belangrijk is dat het IB stopt met individuele belangenbehartiging van partijen die aan tafel zitten en meer over de eilanden heen kijkt. Zij roepen het IB op om **minder naar de belangenverenigingen te kijken en meer naar de praktijk**: wat werkt wel en niet.
- Hun advies: stop met polderen om het polderen. Als je het IB alleen organiseert om alle belangen bij elkaar te brengen, dan kom je nooit tot realisatie. Het kunnen verbinden van deze partijen en kennis is een mooie stap, maar pak vervolgens als het IB de regie terug en maak daarna scherpe keuzes, **niet alleen vanuit consensus**.
- Stakeholders geven aan dat het IB ervoor moet waken dat het onderwerp **privacy het proces te veel vertraagt**. Een meerderheid van de stakeholders geeft aan dat privacy in het dossier een te zware rol heeft gekregen en dat het de progressie onevenredig zwaar heeft tegengewerkt. IT leveranciers geven aan dat de privacy wensen in het systeem haaks staan op de progressie. Zorgverleners vragen zich af hoe zwaar privacy voor de patiënt weegt als er levens op het spel staan.

“IB zou gebaat zijn met een architectuurplaat. Dat laat zien: wat moet het worden, waar zitten de belemmeringen, waar kunnen we al op versnellen en waar niet?”

“Er moet gewoon iemand zeggen: dat er een EPD komt voor iedereen en dat data-uitwisseling met een druk op de knop komt.”

“We zijn alleen maar bezig met standaardiseren van data, koppelen van gegevens en delen, niet over één EPD. Daar gaat het veel te weinig over.”

“Wat er moet gebeuren? Het EPD snel doorvoeren, landelijk. Met meer daadkracht.”

“VWS zou dat morgen moeten verplichten en dan andere partijen de tijd geven dat in werking te stellen.”

“Het IB moet meer gaan kijken op de werkvloer. Kijk waar de goede initiatieven ontstaan en wat werkt.”

“Organiseer een tafel waarbij je plannen met uitvoering matcht in timing en voorbereiding. Neem meer regie en prioriteer.”

Adviezen van stakeholders aan het Informatieberaad (IT en EPD leveranciers)

- Leveranciers en het zorgveld geven aan dat het van belang is dat het IB **meer aandacht heeft voor de praktische uitkomst**. Stakeholders geven aan dat het IB de consequenties van hun beslissingen voor zorgaanbieders en leveranciers zwaarder moeten meewegen. Het beeld bestaat dat er onvoldoende over deze consequenties wordt doorgedacht.
- Stakeholders met IT en software expertise (leveranciers en experts) geven **specifiekere en uitgebreide adviezen** over de bevordering van gegevensuitwisseling in de zorg.
- Zij geven met name aan **eerder in het proces bij de besluitvorming betrokken te willen worden** vanwege de haalbaarheid en realiseerbaarheid van de plannen. Zij geven aan dat samenwerking vanuit concurrentie-oogpunt soms lastig, maar ook onontbeerlijk is.
- Zij geven aan dat de belangrijkste opgave is dat het proces in Nederland verder **gesimplificeerd en gestandaardiseerd** moet worden. Niet starten met de details, maar **begin met de grote lijnen** is hun advies. De meeste stakeholders geven daarbij aan dat het werken met open standaarden toprioriteit zou moeten zijn.
- IT stakeholders benadrukken dat er **meer vanuit een gemeenschappelijke taal gewerkt zou kunnen worden**. Doel is volgens hen om tot een stelsel te komen waarbij we over de hele zorg (alle gebieden) dezelfde taal van gegevensuitwisseling gebruiken, het liefst **gebaseerd op internationale standaarden**. Het IB zou hier wel een rol in kunnen spelen.
- Zij geven daarnaast aan dat er **te vaak wordt afgeweken van de internationale standaard**, dat Nederlanders een eigen manier willen ontwikkelen voor alles. Dat zit progressie in de weg.
- Een ander onderwerp van kritiek van een IT stakeholder is dat er te 'ouderwets' naar gegevensuitwisseling wordt gekeken, het gaat volgens deze stakeholder al lang niet meer om gegevens van A naar B zenden, **maar om realtime gegevens delen**.

“De belangrijkste uitdaging: simplification. Ga opzoek naar de makkelijkste zaken en begin daar.”

“Er zijn 13 programma’s gaande, die gebruiken allerlei andere standaarden. Die vergen veel kennis van zorgverleners en heel veel tijd.”

“Less is more, beter een aantal zaken goed oppakken, dan veel besluiten die niet of half worden uitgevoerd.”

“Bij elke keuze wil je eigenlijk een hele goede keuze hebben om af te wijken van internationaal of Europees. Er worden nu bij alle bouwstenen alleen Nederlandse standaarden gebruikt.”

“Zorg voor een gedragen en uitvoerbaar systeem. Ook in de praktijk. Dat goed implementeerbaar is, maar ook niet al te veel gehinderd wordt door AVG wetgeving.”

Overige adviezen van stakeholders aan het IB

“Zorgen dat informatie van de ene naar de andere zorgaanbieder overgebracht kan worden op een veilige en tegelijkertijd eenvoudige manier.”

“Prioriteren, financieren en aandacht voor realisatie in het IB organiseren.”

“Ze moeten zich richten op de zorgmedewerkers.”

“Ze moeten komen praten met de zorgmedewerkers en patiënten. Vragen wat zij nodig hebben.”

“Actiestappen formuleren waar het veld mee aan de slag kan.”

“Ze moeten de agenda voor de komende jaren snel scherp krijgen en knopen doorhakken. Het IB moet de verandering ook echt aan jagen.”

“Dus in de toekomst: zoek steeds naar oplossing die structureel houdbaar is en verder kijkt naar het eigen eiland.”

“Ze zijn met de goede dingen bezig maar ze moeten stoppen met praten en keuzes gaan maken ten behoeve van de gebruiker. Er wordt erg gefocust op de technische kant. De focus moet verschuiven naar de functionele kant.”

“Organiseer een tafel waarin je de impact (proces, vorm en realisatie) van je besluiten vooraf afstemt met je IT stakeholders (uitvoerend).”

“Als een leider iedere dag iets anders roept – hou je weinig volgers over. Dus je moet duidelijke lijnen uitzetten. Consistentie en een helder verhaal.”

“Ik ben geneigd om te zeggen: hef het maar gewoon op. Stop met de subsidies of haal leveranciers aan tafel.”

A hand holding a smartphone displaying a heart with an ECG line, overlaid with a stethoscope and binary code. The background features a wireframe hand holding a stethoscope, with binary code (0s and 1s) floating around it.

5. Elektronische gegevensuitwisseling in de zorg

Visie stakeholders op belang gegevensuitwisseling in de zorg

Alle stakeholders zijn op hun eigen manier bezig met het onderwerp en onderschrijven unaniem de urgentie van digitalisering en gegevensuitwisseling in de zorg. Met name zorgaanbieders en zorgverleners geven duidelijk aan dat het van groot belang is voor zowel zorgverleners als patiënten om makkelijker gegevens uit te kunnen wisselen.

Stakeholders zien daarbij het belang op drie verschillende niveaus:

- **Op maatschappelijk niveau:** met het oog op het betaalbaar en toegankelijk houden van de zorg. Die wordt efficiënter met goede gegevensuitwisseling.
- **Op zorgverlenersniveau:** het scheelt de zorgverlener tijd en frustratie als dit beter geregeld is. Betere gegevensuitwisseling zorgt voor minder administratieve lasten en kan het werken in de zorg aantrekkelijker maken. De grootste frustratie die wordt genoemd is het letterlijk overtypen van documenten, het per post versturen van informatie en gebruik van ouderwetse middelen als de fax en cd's.
- **Op patiëntniveau:** hier zit volgens veel stakeholders uiteindelijk de urgentie. Uiteindelijk zorgt betere gegevensuitwisseling voor betere en snellere zorgverlening aan de patiënt. Andersom kan het mensenlevenskosten als dit niet goed is geregeld.

Er is bij stakeholders duidelijk sprake van een gedragen en gemeenschappelijk doel. Er is een stevig draagvlak voor dit doel en vrijwel alle stakeholders zijn doordrongen van zowel de urgentie als de voordelen van betere gegevensuitwisseling. Wel is er een verschil tussen de cure-kant en de care en het sociale domein. Bij die laatste groep groeit de urgentie, maar is deze wel minder voelbaar.

Zorgaanbieders en -verleners geven aan buiten de eigen instelling lastig gegevens te kunnen uitwisselen. Dit gaat regelmatig nog op een ouderwetse manier die niet altijd even veilig of zeker is.

De wens om dit te verbeteren is derhalve unaniem, maar dat wil niet zeggen dat er ook consensus is over de vorm. Meerdere stakeholders pleiten voor een landelijk EPD. Anderen zijn daar minder uitgesproken over en willen vooral dat het goed geregeld en veilig is om data uit te wisselen.

“Gegevensuitwisseling gaat over de patiënt en dat is het allerbelangrijkste.”

“Als vaatchirurg moeten wij soms filmpjes op een CD'tje zetten en per post opsturen. Dat levert heel veel vertraging, risico dat CD'tjes verdwijnen of niet aankomen.”

“Wij maken gebruik van filmpjes die worden overgenomen van de dienstdoende dokter. Dat gaat via silo's of whatsapp. Terwijl je op monitors die beelden veel preciezer ziet.”

“Een valkuil voor het IB is het toewerken naar een landelijk EPD, zonder goed in kaart te hebben gebracht waarom dit noodzakelijk is en onder welke voorwaarden dit überhaupt wenselijk is.”

“Het scheelt veel tijd als we elektronische uitwisseling goed kunnen realiseren. Het is een van de weinige knoppen waar we echt aan kunnen draaien om de zorg realiseerbaar te houden de komende tijd.”

“Het is absoluut urgent dat er een EPD komt. Nu gaat het met name mis op medicijngebruik. Eerder kon het niet vanwege de AVG, maar de tijd is rijp.”

De status van digitale gegevensuitwisseling in de Nederlandse zorg

- Bij de meeste stakeholders is de (lange) weg naar betere gegevensuitwisseling blijven hangen. Vrijwel alle stakeholders spreken hun (negatieve) ervaring uit over eerdere pogingen in het verleden om gegevensuitwisseling in de zorg verder te stimuleren. Ze kijken daarbij terug op het besluitvormingsproces over het EPD, het landelijk schakelpunt en de persoonlijke gezondheidsomgeving waardoor zij overwegend sceptisch zijn over de toekomst.
- Vrijwel alle partijen spreken hier hun onvrede over uit. Zij stellen: andere landen zijn veel verder. Qua techniek kan het, de benodigde systemen bestaan al, maar het gaat in Nederland niet snel genoeg. Een groot deel van de stakeholders wijt dit aan dat we in Nederland het 'wiel opnieuw willen uitvinden'. 'We denken dat we voorlopen maar dat is niet zo'.
- Volgens stakeholders uit het IT veld ziet Nederland de gegevensuitwisseling als onnodig complex. Waar in andere landen men begint met doen en gaandeweg perfectioneert, zit in Nederland het streven naar perfectionisme de progressie in de weg. 'Ze beginnen met de details, zoals allergieën, terwijl je met de eerstelijns zorg zou moeten beginnen'.
- Als voorlopers worden, Zweden, Denemarken, Noorwegen, Estland (blockchain), Frankrijk, Spanje en Duitsland genoemd. De meeste stakeholders erkennen wel dat Nederland in een unieke situatie zit als het gaat om de complexe organisatie van de zorg, met een lappendeken aan organisaties.
- In veel Europese landen werkt men anders. Daar werkt men meer samen tussen regio's en ('single p(l)ayers': één iemand die betaalt, regels maakt of wetten maakt) en dat maakt het ook makkelijker om de gegevensuitwisseling in die landen te organiseren. 'De situatie in Nederland lijkt meer op de Verenigde Staten dan op andere Europese landen'.
- Er bestaat daarnaast het beeld dat de verschillen tussen regio's in Nederland groot zijn. Op regionaal niveau is er meer tevredenheid over de stappen die worden gemaakt om de gegevensuitwisseling te verbeteren, wel maken zorgaanbieders zich zorgen dat de progressie die zij op regionaal niveau boeken, straks niet aansluit op de landelijke eisen.

"Het is een rare situatie, we zitten in 15 landen met onze organisatie en in het IB en Nederland blijft het zo theoretisch, niet geschaald, wordt het gezien als complex."

"In de VS begin je met gegevensuitwisseling. Dan bouw je expertise, dan kijk je naar welke items wel werken, wat werkt niet."

"Ik raak gefrustreerd van het idee dat wij het probleem in NL alleen wel kunnen oplossen."

"In andere landen gaat het al beter: Frankrijk bijvoorbeeld. Daar heb je geen last van de markt van die EPD leveranciers."

"Het verschilt nu per regio. Sommige huisartsen kunnen wel in een EPD, andere huisartsen kunnen dat niet."

"Er is heel veel behoefte aan een blauwdruk of routekaart: hoe doen we dit met elkaar, wat hebben we daarbij nodig, wat kunnen we afspreken. Nu wordt het aan elke regio overgelaten om dat uit te vinden."

"Het moet goed en zorgvuldig gedaan worden (en privacy moet gewaarborgd zijn). Maar het voegt zoveel gezondheidsvoordelen op."

Stakeholders over de Wegiz

- Meerderheid van de stakeholders op koepelniveau en de IT leveranciers kennen de Wegiz en volgen de ontwikkelingen rondom de Wegiz. Op zorgverlenersniveau is de Wegiz nog tamelijk onbekend.
- Stakeholders uit de zorg zien het als een basiswetgeving die vooral nodig is om aanbieders die achterlopen mee te krijgen. Wel geeft een meerderheid van de stakeholders aan dat ze ook hier zorgen hebben over de totstandkoming en duidelijkheid over vorm en implementatie van de Wegiz.
- Een aantal zorgaanbieders geven aan nu vanuit de regio's de gegevensuitwisseling te organiseren, maar daarbij wel goed te kijken naar wat er op landelijk niveau aan wetgeving aankomt. Een enkele regionale partij heeft nog nooit van de Wegiz gehoord. Concreet geven zij aan op bestuurlijk niveau nog niet voorbereid te zijn op de Wegiz, maar de ontwikkelingen wel te volgen.
- Stakeholders binnen het IT domein geven aan nauwlettend te volgen wat er gebeurt bij zowel Wegiz als EHDS. Waar stakeholders uit de zorg zelf meer nationaal gefocust zijn, geven IT stakeholders als opletpunt dat VWS erop moet letten dat de Wegiz ook internationaal relevant blijft. Zij vrezen een lappendeken aan wetgeving en zien dan ook meer heil in Europese overkoepelende wetgeving.
- Daarnaast is deze groep met name bezig met de vertaling van de NEN-normen. Meerdere stakeholders geven aan dat de betrokkenheid bij dit onderwerp, in de vorm van deelname aan commissies (te) veel tijd kost. IT leveranciers en een enkele zorgverlener hebben kritiek op de wijze waarop de NEN-normering tot stand komt of vinden dat deze er helemaal niet zou moeten komen.
- Eén van de patiëntenorganisaties spreekt verbazing uit over het feit dat onderlinge gegevensuitwisseling in de zorg nog niet wettelijk is geregeld.

“Het is een startwetgeving voor standaardisatie. We hebben die Wegiz nodig om de dino's mee te krijgen. Je ziet bijvoorbeeld dat er huisartsen zijn die hierin niet mee willen werken maar dat kan eigenlijk niet meer. Je wil dat dit de basis wetgeving wordt.”

“Zolang de wetgeving rondom gegevensuitwisseling maar voor meer duidelijkheid kan zorgen. Regels zijn belangrijk. Maar werken het beste met behoud van eenvoud.”

“Wegiz is een kaderwet. En deze moet er eerst zijn en eerst goed zijn. Wetgeving loopt wel een beetje achter op de realiteit. We hebben wel het idee dat VWS alles goed heeft uitgedacht en opgezet.”

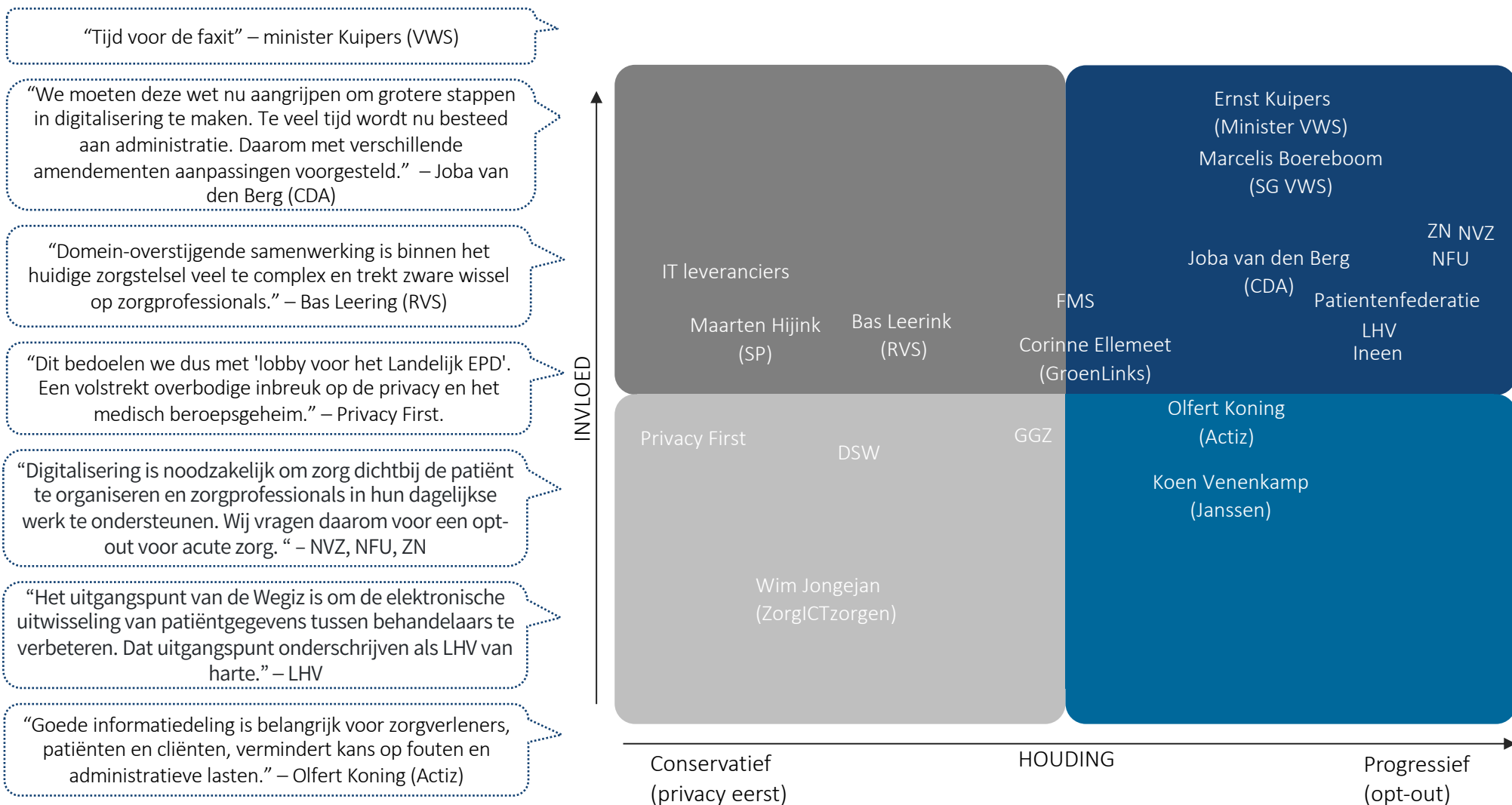
“Wegiz moet naar Europese standaarden kijken. Niet zelf met een NEN-norm komen.”

“Zijn we zeker mee bezig. Je wil niet dat internationale leveranciers te maken krijgen met verschillende soorten wetgeving in Europa.”

“Laten we iets terughoudender zijn met grootspraak over Nederlandse wet- en regelgeving, ophouden met subsidie en kijken hoe we open standaarden kunnen laten organiseren.”

Stakeholders vragen aandacht voor belang en uitvoerbaarheid van de Wegiz

Stakeholders, waaronder criticasters zijn niet per se tégen de invoering van de Wet elektronische gegevensuitwisseling in de zorg, maar zijn kritisch over *hoe* deze wet tot stand moet komen (opt-in of -out) of waar deze aan zou moeten voldoen (bijv. privacy-standaarden).

Stakeholders over de European Health Data Space (EHDS)

- Voor individuele stakeholders uit het zorgveld is de EHDS vrij onbekend en wordt het bestempeld als een ‘ver-van-mijn-bed-show’. Koepels volgen het wel.
- Zorgverleners vinden wel dat internationale uitwisseling belangrijk is, maar geven tegelijkertijd aan dat dit maar een fractie is van de zorg in Nederland.
- IT stakeholders benadrukken daarentegen het belang van internationale standaardisatie en daarop aan te haken. Volgens hen moet het IB zich realiseren dat het IT landschap op internationaal niveau opereert en dat het voor grote spelers, die de juiste expertise hebben, interessant is om op grotere schaal te investeren. Nederland is voor hen maar een klein landje.
- Meerdere stakeholders zien Europese wetgeving ook als een potentiële katalysator van de ontwikkeling in Nederland. Anderen hebben ook zorgen: sluit EHDS voldoende aan op de Nederlandse plannen?
- Een meerderheid van de stakeholders geeft aan dat Nederland er echter niet op moet wachten. De urgentie om nu te handelen is groot. Met name zorgverleners en een aantal zorgaanbieders zijn hier stellig over: ‘onverstandig om te wachten op wat er in Europa gebeurt.’

“Lokaal, regionaal en nationaal doorpakken en niet afwachten op Europees niveau. Nederland kan dit al sneller zelf aanpakken. We zien daarna wel wat er op Europees niveau wordt bepaald.”

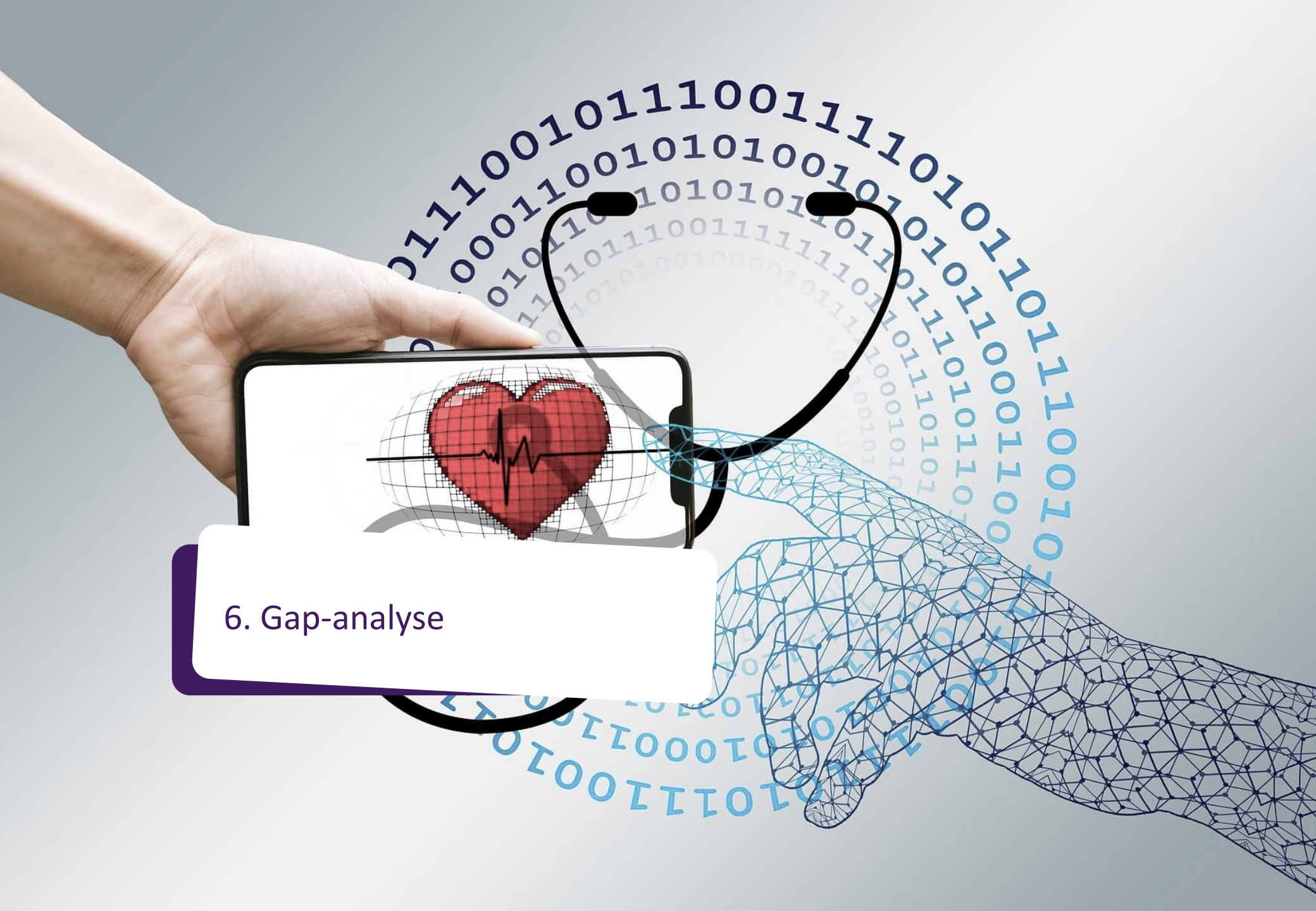
“Het lijkt me heel erg onverstandig om te wachten wat er in Europa gebeurt. Daar houd je de ontwikkeling in Nederland alleen maar tegen.”

“Buiten Europa gaat data-uitwisseling al helemaal niet. Nu gaat het wederom met het faxen van brieven, CD'tjes die opgestuurd moeten worden.”

“We nemen te weinig de internationale standaarden over. We pakken weer onze eigen standaarden. Net als met stekkers, het is van belang dat er meer uniformiteit komt.”

“Europese regelgeving kan voor een stroomversnelling zorgen voor elektronische gegevensuitwisseling in de sector. Dit zou moeten worden toegejuicht.”

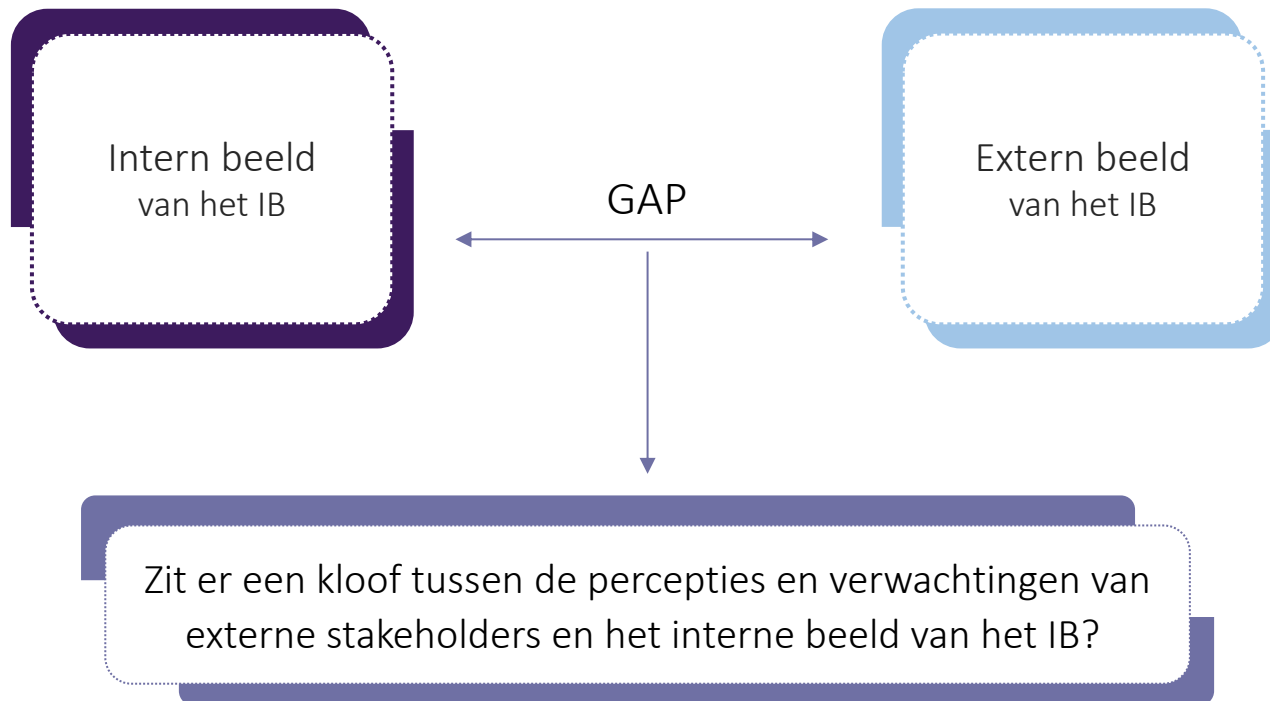
“Er ligt een kans in hetgeen dat vanuit Europa is aangekondigd en ze zouden er goed aan doen door te kijken welke stappen ze kunnen zetten en welke keuzes misschien herzien moeten worden. Gooi niet weg wat goed is, maar weeg de keuzes af en kijk naar wat er mogelijk is.”

6. Gap-analyse

GAP analyse: in hoeverre is sprake van een match, danwel mismatch?

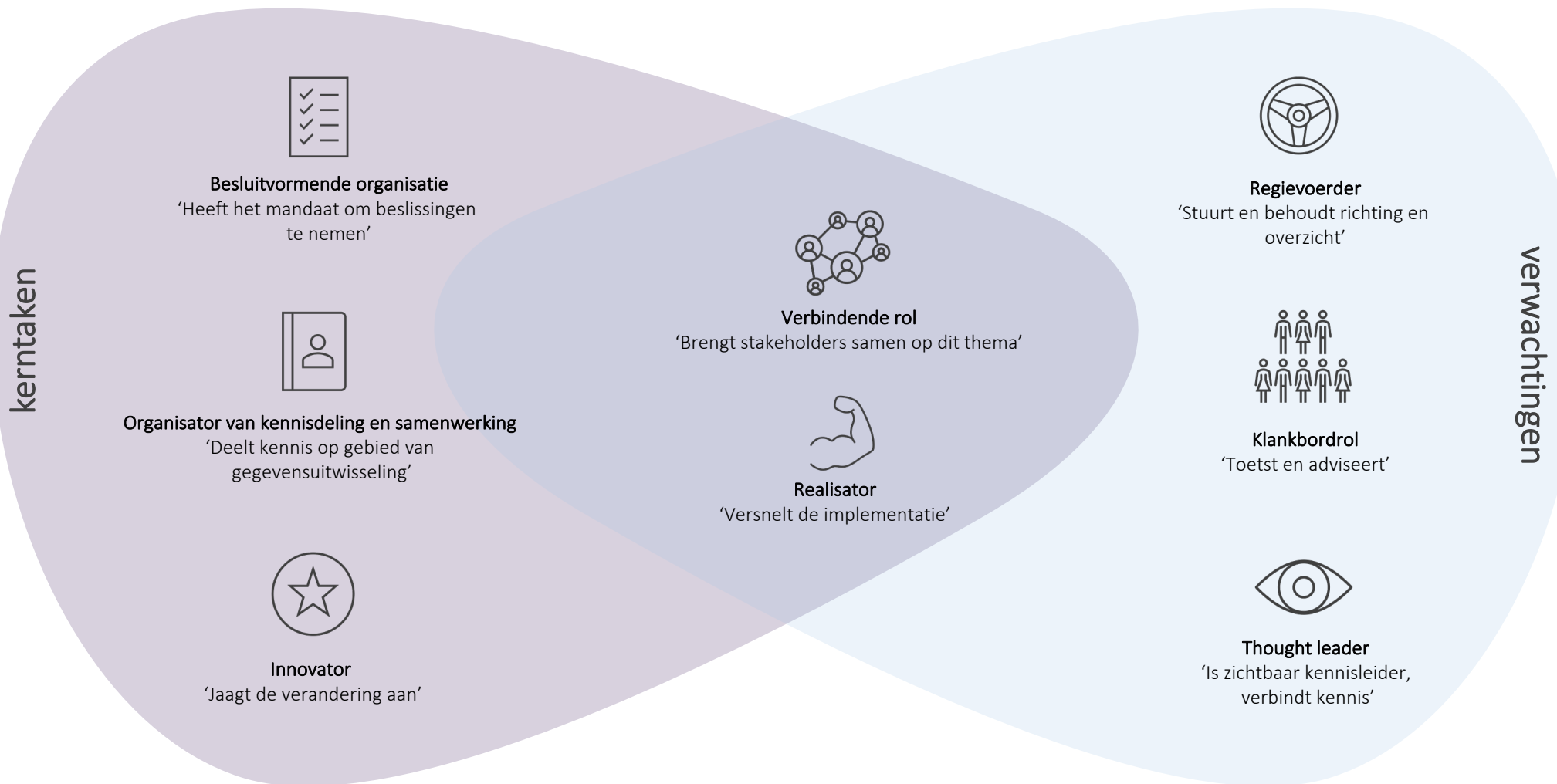
Richting: stakeholders hebben in grote lijnen dezelfde ambitie als het IB

 Gewenste beeld van het IB (intern)	<i>Mate van overlap</i>	Gewenste beeld van het IB door stakeholders (extern)
Gezaghebbend overlegorgaan		Gezaghebbend orgaan is nodig
Heeft mandaat om besluiten te nemen		Duidelijke besluitvorming is nodig, onduidelijk of VWS of IB de besluitvormende partij moet zijn
Besluiten worden gerealiseerd		Besluiten moeten worden gerealiseerd
Heeft een duidelijke en gezamenlijke rolopvatting: 1 team 1 taak		Heldere rolopvatting IB is nodig
Denkt niet vanuit eigenbelang maar vanuit het overkoepelende doel		Denken boven belangen is nodig
Zorgt voor zichtbare en meetbare progressie op gegevensuitwisseling		Progressie op gegevensuitwisseling is een must
Zorgt dat iedere patiënt een eigen dossier heeft		Veel stakeholders willen een EPD, echter niet iedereen hecht aan deze vorm
Hoog kennisniveau van digitale transformatie in de zorg		Zou een hoog kennisniveau moeten hebben, en kan verbindende factor zijn van kennis
Nederland op kop in internationaal speelveld		Koploperspositie niet realistisch, gezien context

Realisatie: wel vinden zij dat deze ambitie nog ver weg is

 Huidig beeld van het IB (intern)	<i>Mate van overlap</i>	Huidig beeld van het IB door stakeholders (extern)
Gezaghebbend overlegorgaan		In potentie gezaghebbend, nu nog niet
Heeft mandaat om besluiten te nemen		Onduidelijk mandaat op besluitvorming
Besluiten worden gerealiseerd		Besluiten hebben onvoldoende tractie op achterban
Heeft een duidelijke en gezamenlijke rolopvatting: 1 team 1 taak		Vinden rol IB onduidelijk
Denkt niet vanuit eigenbelang maar vanuit het overkoepelende doel		Denkt nog te veel vanuit belangen koepels
Zorgt voor zichtbare en meetbare progressie op gegevensuitwisseling		Is van de kant af, maar heeft nu sturing en samenhang, resultaten nog weinig zichtbaar
Zorgt dat iedere patiënt een eigen dossier heeft		IB heeft een duidelijke ambitie, mag daar dwingender in zijn
Hoog kennisniveau van digitale transformatie in de zorg		Kennisniveau is nog niet hoog genoeg, hier valt te winnen door de juiste experts te betrekken
Nederland op kop in internationaal speelveld		Nederland loopt achter, koploperspositie niet realistisch gezien context

Rol: stakeholders hebben deels dezelfde, deels andere verwachtingen over de rol van het IB. Zij verwachten vooral meer duidelijkheid hierover

Resultaat: in hoeverre wordt het gebrek aan progressie aan het IB toegedicht?

Interne attributies: factoren binnen het IB

- Ontbreken van een duidelijke rolopvatting, taak en mandaat
- Te weinig regie, prioriteitstelling en overzicht
- Te veel oog voor belangen koepels
- Te weinig connectie met de achterban koepels
- Te weinig kennis op IT gebied
- Te weinig zichtbaarheid

Externe attributies: factoren in de context

- Complexiteit en omvang van de opdracht: 'we komen van ver'
- Koepels stellen eigenbelang voorop
- Leveranciers zitten progressie in de weg, vanwege commerciële belangen
- Eerder 'falen' EPD wordt niet toegeschreven aan IB
- Nederland als lappendeken van organisaties heeft extra lastige positie
- VWS is niet duidelijk genoeg over verhouding tot en mandaat van het IB

SWOT: de uitdagingen zijn stevig, maar er zijn er ook duidelijke kansen voor het IB

Sterkten

- Onderwerp is high-interest
- Er is voldoende draagvlak voor verandering, de urgentie wordt gevoeld
- De relevante spelers zijn al betrokken
- Het IB wordt gezien als inhoudelijk sterk
- Kennisdeling via directe lijn gaat goed
- Gezag wordt het IB gegund
- Projecten komen van de grond

- Een duidelijke rol kiezen, ook ten opzichte van VWS
- Verwachtingen managen: realistisch
- Over de belangen heen kijken
- Prioriteren en keuzes maken
- Meer sturing en dwang inzetten
- Zichtbaarheid bij achterban vergroten
- Beter aansluiten op IT en zorgpraktijk
- Thought leadership pakken

Kansen

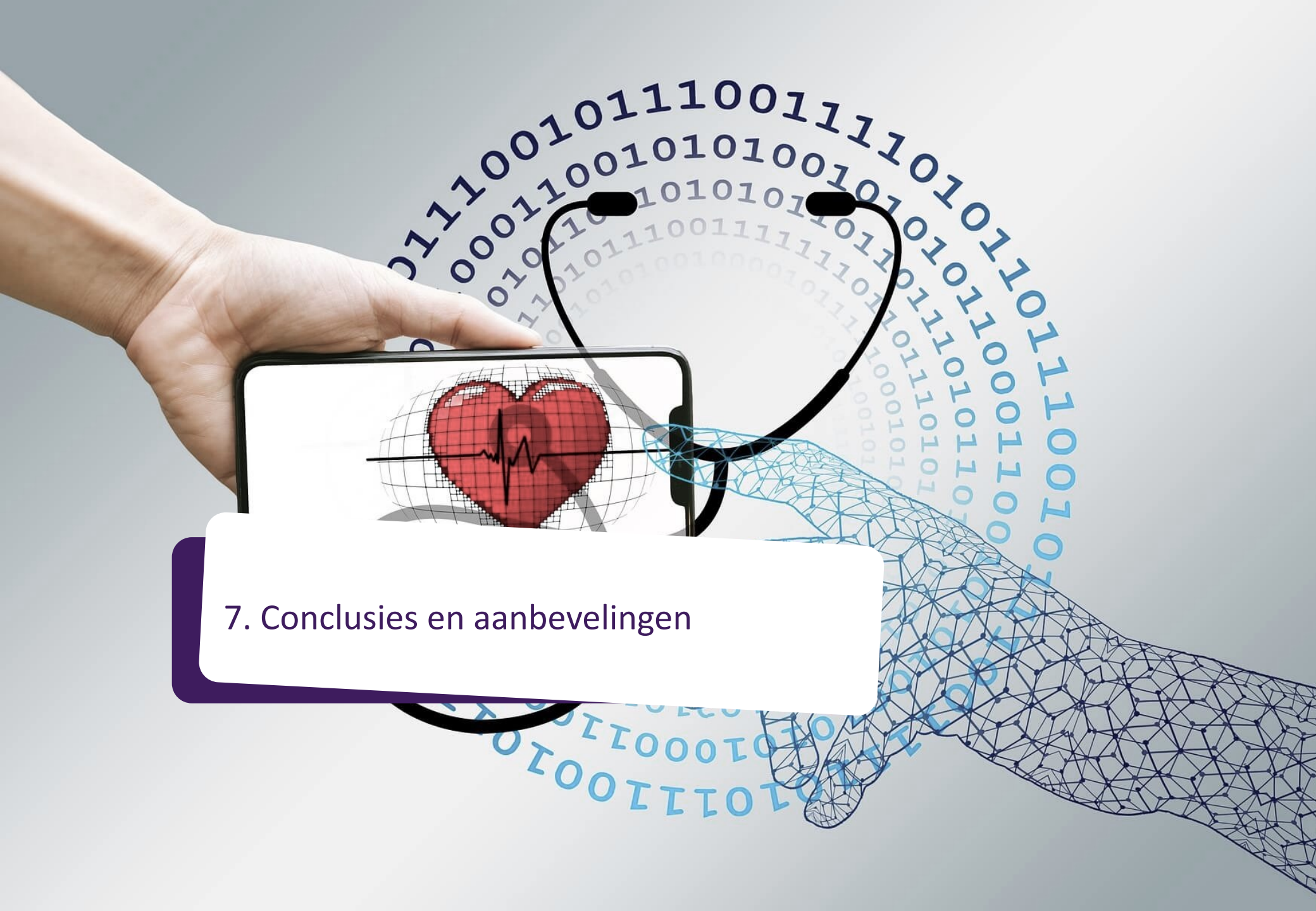
Zwakten

- Niet zichtbaar genoeg in brede context
- Niet genoeg zichtbare progressie
- Onduidelijk mandaat ten opzichte VWS
- Te weinig zichtbare output
- Niet genoeg kennis (deling)
- Te weinig tractie achterban
- Richting en prioriteiten niet duidelijk genoeg

- Versnippering zorgt voor tegengestelde resultaten
- Partijen hebben te hoge verwachtingen
- Er wordt IB te veel verantwoordelijkheid toegedicht, IB kan het niet alleen
- Maakt verwachtingen niet waar
- IB als politieke speelbal belangenclubs
- Besluiten komen niet van papier
- Besluiten zijn praktisch onhaalbaar

Bedreigingen

7. Conclusies en aanbevelingen

Conclusies (1)

1

Er is draagvlak voor de ambitie van het IB

Het onderwerp gegevensuitwisseling in de zorg heeft een hoge mate van interesse bij stakeholders, velen van hen gaat het persoonlijk aan het hart. De urgentie van betere gegevensuitwisseling wordt breed gevoeld. Stakeholders zien het belang van betere gegevensuitwisseling voor de patiënt, zorgverlener en maatschappij. Er is dan ook een stevig draagvlak onder alle typen stakeholders voor de stevige ambitie van het IB. Op grote lijnen delen zij de ambitie.

2

Zichtbaarheid buiten directe kring kan beter

Stakeholders vinden het goed dat er een overlegorgaan is dat zich met het onderwerp bezighoudt. Het IB is daarbij vooral zichtbaar onder de direct betrokkenen, zij voelen zich goed geïnformeerd. De achterban van deze betrokkenen is nog niet goed bekend met wat het IB precies doet. De indruk bestaat ook dat wat in het IB wordt besproken of besloten nog niet goed wordt gedeeld met de achterban, en ook niet altijd wordt uitgevoerd. Daarbij geven stakeholders aan dat de informatievoorziening qua niveau en begrijpelijkheid niet aansluit op de achterban.

3

Stakeholders vinden de rol van het IB onduidelijk

Er is met name onduidelijkheid over de precieze rol, het mandaat en de taak van het IB. Stakeholders vinden het onduidelijk of het IB alleen een klankbord- of adviesgroep is of ook besluitvormend mandaat heeft. Ook vragen zij zich af hoe de rol van het IB zich verhoudt tot VWS. Deels zit er overlap, maar er zit ook een 'gap' tussen de eigen taakomschrijving en de verwachtingen. Sommige stakeholders zien het IB meer als adviesorgaan, anderen verwachten meer regie en sturing van het IB. Daar zijn stakeholders niet eenduidig in.

4

Sterk op inhoud en verbinding, maar nog geen zichtbare successen

Stakeholders zijn kritisch als het gaat om de realisatiekracht van het IB. Van de kerntaken zijn ze het meest te spreken over de verbindende taak. Ze waarderen het dat het IB de juiste spelers om tafel heeft weten te krijgen. Ze zien het IB als inhoudelijk sterk, alleen IT stakeholders zien dat er meer technische kennis zou worden toegevoegd aan het IB. Critici zien op het gebied van besluitvorming, implementatie en het aanjagen van verandering nog te weinig beweging. Optimisten geven aan dat er al veel ontwikkeling plaatsvindt in verschillende projecten en in de regio. Onder het oppervlak is er meer beweging dan de massa nu kan zien.

Conclusies (2)

5

Behoeftte aan regie boven consensus

Stakeholders vragen het IB om te kiezen. Ze verwachten dat een partij vanuit de overheid de regie neemt. Zij geven aan dat de politieke belangen consensus in de weg zit en dat de overheid daar niet op moet wachten. Meer dwang op dit traject is volgens stakeholders de enige manier om het dossier los te krijgen ('een opt-out in plaats van een opt-in'). Zowel dwang richting zorgaanbieders, als richting leveranciers om meer met open en uniforme standaarden te werken. Daarbij verwachten zij minder losse projecten en meer samenhang. Meer sturing op grote lijnen, minder op details.

6

Roep om simplificatie in een complex landschap

Stakeholders zien dat andere landen verder zijn als het gaat om digitale gegevensuitwisseling. Kenners snappen dat dit grotendeels een gevolg is van hoe het Nederlandse zorgstelsel is ingericht, met veel verschillende spelers. In Europese landen die verder zijn, is er sprake van minder partijen die bepalen en betalen. Critici zeggen dat Nederland niet vooraan, maar achteraan begint, met de details. Volgens hen zit perfectionisme de progressie in de weg. Zij geven aan dat een tekort aan IT kennis bij het IB leidt tot plannen die niet realistisch zijn in termen van uitvoerbaarheid, planning en geld. En dat er meer rekening gehouden moet worden met praktijk bij IT en zorg.

7

Meeste stakeholders zien nut basisregelgeving

Met name koepels en samenwerkingsverbanden, maar ook IT stakeholders houden de ontwikkelingen rondom de Wegiz en EHDS nauwlettend in de gaten. Bij zorgaanbieders en –verleners is het nog tamelijk onbekend. Stakeholders uit de zorg zien heil in landelijke wetgeving om de partijen die achterblijven, mee te nemen. Zij vinden het belangrijk Europese wetgeving niet af te wachten. RSO's hopen dat wetgeving op nationaal niveau aansluit bij de progressie die er al is op regionaal niveau. Met name IT-stakeholders die veel internationaal werkzaam zijn, zien het belang van uniforme Europese wetgeving. Er is hoop dat EHDS kan dienen als katalysator in Nederland.

Aanbevelingen (1)

1

Van draagvlak naar daadkracht. Pak de regie en maak duidelijker keuzes. Dit wordt bemoeilijkt doordat iedereen aan tafel zit. Polderen is een groot goed, maar durf stelling te nemen en een bepaalde richting op te gaan. Dat dit weerstand opwekt is onvermijdelijk, maar omwille van het 'hogere doel' noodzakelijk. Stakeholders verwachten ook meer sturing en zelfs dwang op dit onderwerp.

2

Creëer duidelijkheid over je rol, vul deze goed in en schets realistische verwachtingen. Wie alles wil zijn voor iedereen, is niets voor niemand. Momenteel ontbreekt focus. Elke rol wordt aangeraakt, maar onvoldoende ingevuld. Laat zien waar je wél van bent en waar je níet van bent. Waar gaat het IB over? Welke verantwoordelijkheid heeft VWS? Wat is realistisch in de huidige context.

3

Maak zichtbaarder wat je doet. Juist buiten je eigen kring en interne communicatie. Probeer ook (vak)media te bereiken om te laten zien waar je mee bezig bent, wat je visie is en welke mogelijke successen er reeds zijn geboekt. Dit komt de zichtbaarheid en draagvlak van het IB alleen maar ten goede. Pas wel het informatieniveau hierop aan.

4

Stuur op samenhang en laat de rode draad zien. Er zijn veel initiatieven georganiseerd om 'van de kant te komen'. Die vooruitgang wordt gezien, maar stakeholders missen samenhang. Wees scherp op samenhang in beleid en laat die waar mogelijk beter zien.

5

Er is ruimte voor een thought leader op dit onderwerp. Er is behoefte aan een partij die het overzicht heeft, kennis aan elkaar knoopt en al dan niet een transformationele rol op zich neemt. Deze ruimte zou het IB nadrukkelijker kunnen pakken, door bijvoorbeeld het publiceren van rapportages.

Aanbevelingen (2)

6

Help de leden van het IB keuzes, beslissingen en beleid naar hun achterban te communiceren. Tot nu toe zijn zij onvoldoende in staat gebleken hun achterban te betrekken of op de juiste manier te informeren en hebben zij geen weet van wat er binnen het IB speelt. Ontwikkel hiertoe heldere communicatiemiddelen zoals *infographics* en *onepagers*.

7

Betrek IT op de juiste manier. Zij hoeven/willen niet direct aan tafel zitten, maar willen wel graag geconsulteerd worden. Organiseer een 'tafel' waarin je concreet beleid/keuzes kan toetsen aan welke praktische consequenties het heeft. Alleen dan kan beleid succesvol tot uitvoering worden gebracht.

8

Over de Wegiz: stuur op uitvoerbaarheid. Veel stakeholders uiten hun zorg over of de Wegiz straks écht in dienst staat van het kunnen implementeren van gegevensuitwisseling. Ga in gesprek met stakeholders over de Wegiz; wanneer is de wet duurzaam van meerwaarde? Wat moeten stakeholders begrijpen over de Wegiz om het later goed te kunnen implementeren?

Op hoofdlijnen de gewenste kanteling voor het IB

Ongewenst perspectief

1. bolwerk
2. het IB als centrale rol: dé oplossing
3. te hoge verwachtingen
4. het IB = praatclub
5. besluitvormend zonder mandaat
6. niet zichtbaar genoeg

Gewenst perspectief

1. netwerk
2. samen met anderen onderdeel van de oplossing
3. realistische verwachtingen
4. het IB = gezaghebbend orgaan
5. adviserend, faciliterend en richtinggevend
6. op het netvlies bij belangrijkste stakeholders

Drie scenario's om de gewenste kanteling van het IB vorm te geven

scenario

rol

boodschap

mogelijke voordelen

mogelijke nadelen

afwegingen

1

REGIEVOERDER
-
RICHTINGBEPALEND
EN BESLUITVORMEND

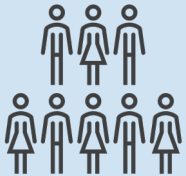
“Het is een lang-
slepend dossier, Het is
de hoogste tijd om nu
eindelijk door te
pakken en keuzes te
maken.”

- toont daadkracht
- er is behoefte aan leiding en duidelijkheid
- nu is de kans
- ruimte om harde keuzes te maken
- gaat uit van eigen kracht

- is dominant
- lokt mogelijk weerstand uit
- gaat op ‘de stoel van VWS zitten’
- gebrek aan gezag
- momenteel geen mandaat

HEEFT MISSCHIEN
WEL DE VOORKEUR,
MAAR IS HET OOK
REALISTISCH?

2

KLANKBORD
-
DIENEND,
TOETS- EN ADVIESROL

“We roepen alle
partijen op om samen
na te denken over de
toekomst
van gegevens-
uitwisseling in de
zorg.”

- iedereen wordt gehoord en betrokken
- positieve energie bundelen
- verbinden van belangen
- toetst plannen VWS

- reactief: weinig regie
- ‘meegaan’ in belangen van bepaalde partijen
- onduidelijke rolopvatting
- pappen en nathouden

ZET DE GROTE
LIJNEN UIT ZONDER
DIT AF TE (KUNNEN)
DWINGEN

3

THOUGHT LEADER
-
FACILITEREND,
SIGNALEREND EN
VERBINDT KENNIS

“We zorgen ervoor
dat de meest actuele
kennis en informatie
wordt gedeeld en
signaleren kansen en
risico's.”

- zorgt voor juiste kennisdeling en informatievoorziening
- signaleren van belangen
- adresseren van kansen en mogelijke risico's

- vraagt om investering in zichtbaarheid
- versnelt niet direct de implementatie
- geen eigen regie
- smalle opvatting rol
- gebrek aan concreet resultaat

DE AMBITIE EEN
'GEZAGHEBBEND
INSTITUUT' TE ZIJN,
WORDT DAN NIET
VERVULD

scenario

rol

gevolgen voor de huidige rolopvatting en positionering

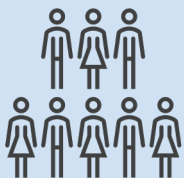
1

REGIEVOERDER
-
RICHTINGBEPALEND
EN BESLUITVORMEND

- **Beleid:** een duidelijk mandaat van VWS is nodig om de regie te pakken, besluiten te nemen
- Dit moet juridisch gezien ook kloppen.
- **Stakeholders:** leden moeten ervan overtuigd worden wat de consequenties zijn van besluiten en dat deze bindend van aard zijn.
- **Communicatie:** dit mandaat moet breed worden uitgedragen en er moet worden uitgelegd wat de rol is ten opzichte van VWS.
- De richting en rode draad van het IB moeten duidelijker naar een breder publiek duidelijk gemaakt worden. IB moet zichtbaarder worden in het zorgdomein als bepalende speler. Bijvoorbeeld met position papers en interviews in vakmedia.
- Hierbij past ook een duidelijk boegbeeldenbeleid.

2

KLANKBORD
-
DIENEND,
TOETS- EN ADVIESROL

- **Beleid:** dit is een verandering van koers. De opdracht moet opnieuw vastgelegd worden. Bijvoorbeeld dat het IB een klankbord of adviesfunctie krijgt om plannen van VWS te toetsen.
- **Stakeholders:** leden moeten geïnformeerd worden over deze rol en de verwachtingen moeten worden bijgesteld. Duidelijk moet zijn wie wat doet.
- Hierbij past dat het IB ook nadenkt over een betere verbinding met de achterban van leden en met IT experts, die aangeven die nog onvoldoende te voelen.
- **Communicatie:** de nieuwe rol moet duidelijk worden gecommuniceerd richting het zorgveld, de nadruk ligt op verwachtingsmanagement.

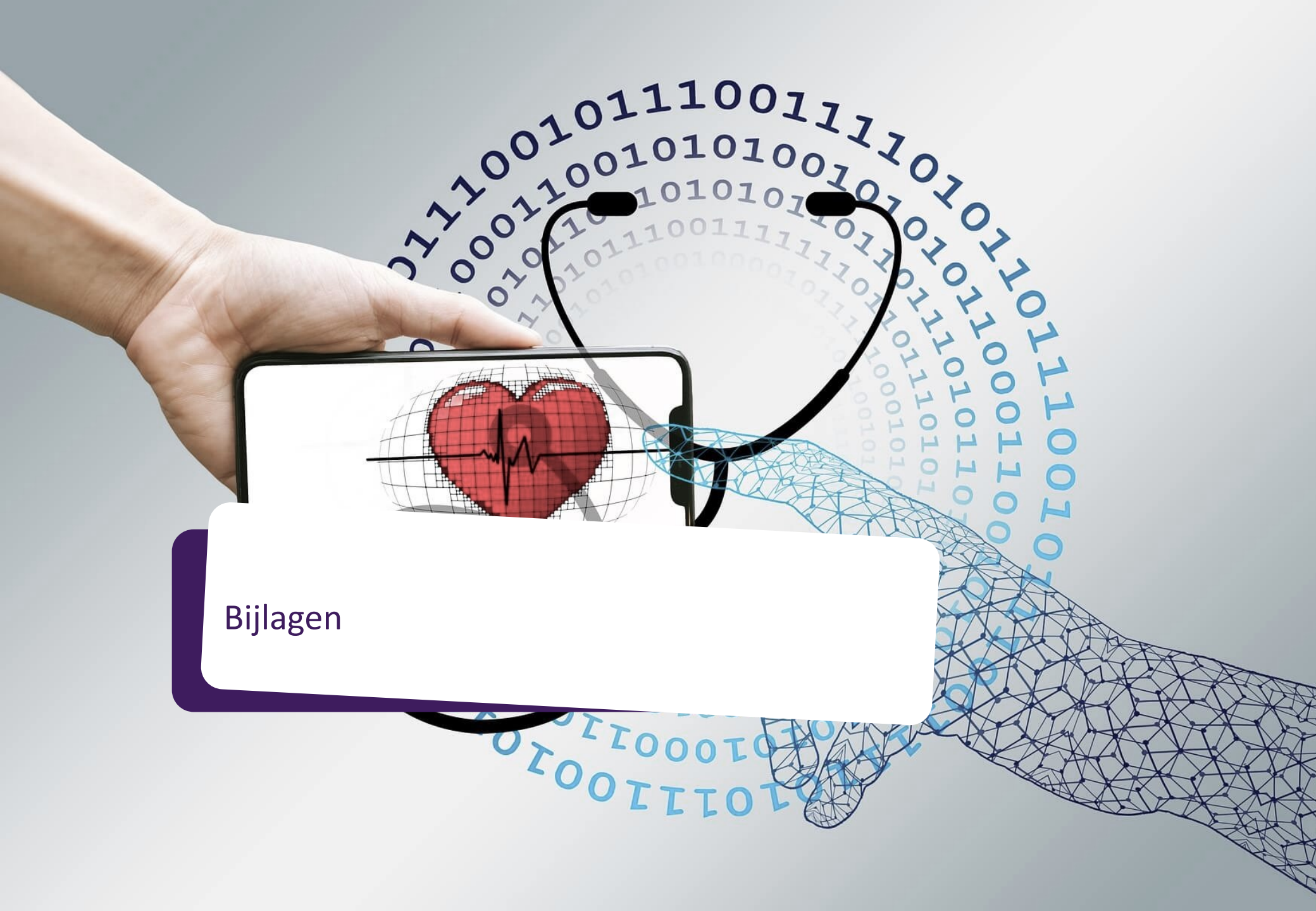
3

THOUGHT LEADER
-
FACILITEREND,
SIGNALEREND EN
VERBINDT KENNIS

- **Beleid:** dit is een verandering van koers. Hierbij ligt dus de focus op een kennisfunctie: kennis vergaren, verbinden en duiden en dit ook naar buiten brengen.
- Het kan zijn dat dit consequenties heeft voor het type bezetting van het bureau dat het IB ondersteunt, wellicht is meer en andere capaciteit nodig om deze rol naar behoren te vervullen.
- **Stakeholders:** hierbij komt meer nadruk op zenden en ophalen: er moet meer communicatie komen van het IB naar de achterban van leden en het IB gaat andersom ook meer informatie ophalen. Daarnaast zijn wellicht kennispartners meer van belang dan nu.
- **Communicatie:** hierbij past een periodieke publicatie, die ook breder zichtbaar is in vakmedia en in middelen van koepels en branchepartijen.

Bijlagen

ZORGVERZEKERAARS

Zorgverzekeraars
ZN

TOEZICHTHOUDERS

NZa
Zorginstituut
ACM
IGJ
RvT
Zorginstellingen

KENNIS- EN SAMENWERKINGSPARTNERS

CAK IHE SaCZ Stichting Care Codex CIZ CNIO
NABON NEN KIMS ZiNL CMI HLA CIBG
RIVM NCJ CPZ CMIO-netwerken IKNL
ZonMW PZNL Nictiz

PROGRAMMA'S

Medmij
Medicatieoverdracht
Twin Vipp-programma's

POLITIEK

Eerste Kamer
Tweede Kamer

IT BERADEN

iSociaal Domein
IZO

ZORGAANBIEDERS

VGN Actiz ZKN NVZ NFU
ErasmusMC Gelderse Vallei ZorgthuisNL
Bergman
Zorginstellingen

PATIËNTENORGANISATIES

Gezondheidsfondsen PFN MIND NL
Alzheimer NL
Zorgbelang

ZORGVERLENERS

LvvP GGZ NL KNOV V&VN FMS
Nvvp KNGF PPN
NiP NHG InEen KNMP
KAMG Verenso NVVP LHV
FNT NVLF NVAVG NVSHA
KNMT Napco Ambulancezorg NL
BO geboortezorg BTN NVSHV

REGIONAAL

JGZ ROAZ RSO Provincies
GGD-GHOR Connect 4care Aangrenzende regio's
Stichting Gerrit ROS VNG

SOCIAAL DOMEIN

VNG
Jeugdzorg
Amarant Tante Louise

LEVERANCIERS

Nedxis Nutz VZVZ MedicalPHT
EPD leveranciers Vektiz OIZ VECOZO/Mitz
Zorgdomein Chipsoft Task Force 'Samen vooruit'
EPIC

ORGANISATIE

Pzo BIZ EGIZ DLZ
AB Zorg Leden Pzo DCZ
DCO DICIO DVG
DGMT

Stakeholderlijst: met wie hebben we gesproken?

Zorgverleners (3)	CMIO
	Huisarts (eigen praktijk)
	NVVH
Zorgverzekeraars (2)	DSW
	Eno, Zorg en Zekerheid
Zorgaanbieders (5)	Antonius Ziekenhuis
	Canisius Wilhelmina Ziekenhuis
	Erasmus MC
	Bergman Clinics
	Gelderse Vallei ziekenhuis
Sociaal domein (2)	Amarant groep
	Tante Louise
Patiëntengroepen (2)	Alzheimer Nederland
	Zorgbelang Nederland
Regio's (3)	Connect for Care
	Mura
	RSO-NL
EPD leveranciers (3)	Chipsoft
	EPIC (koepel)
	NUTS/NEDAP
IT leveranciers (3)	Nedxis
	OIZ (koepel)
	Zorgdomein
Externe beïnvloeders (1)	EY Nederland

Gespreksprotocol: de leidraad voor het interview (1)

Introductie en kennismaking

Algemene beeld, relatie en samenwerking

- In hoeverre bent u bekend met het werk van het IB (schaal 1-10)?
- In welke hoedanigheid heeft u te maken met het IB?
- Hoe volgt u het IB?
- Hoe ervaart u de informatievoorziening vanuit het IB?
- Wat is uw beeld van het IB? Wat vindt u typerend voor het IB? (*Als het IB een persoon zou zijn, hoe zou u die dan omschrijven?*)
- Wat gaat er goed en wat kan er beter?

Rol

- Wat is volgens u de belangrijkste rol van het IB?
- Wat onderscheidt het IB van andere organen die een soortgelijk doel hebben?
- Hoe scoort het IB op haar kerntaken:
  - Organiseert besluitvorming
  - Verbindt
  - versnelt implementatie
  - Organiseert kennisdeling en samenwerking
  - Jaagt verandering aan
- Wat zou het IB moeten doen wat het nu niet doet?
- Waar moet het IB mee stoppen?
- Wat voor rapportcijfer zou u het IB geven en waarom?
- Wat moet het IB doen om van u een hoger rapportcijfer te krijgen?

Ambitie: gezag

- Wat is de belangrijkste ambitie van het IB volgens u?
- Welke successen kunt u noemen van het IB?
- Hoe beoordeelt u de realisatiekracht?
- Wat is de grootste valkuil voor het IB?
- Welke partijen kunt u noemen die in het IB zitten?
- Welke personen/instanties zouden volgens u aan tafel moeten zitten?
- In hoeverre vindt u het IB een gezaghebbend instituut (schaal 1-10)?
- Hoe kan het IB aan gezag winnen?

Algemeen advies

- Wat zou topprioriteit moeten zijn voor het IB?
- Wat is uw belangrijkste advies voor het IB?

Gespreksprotocol: de leidraad voor het interview (2)

Elektronische gegevensuitwisseling in de zorg

- Wat is het belang van betere elektronische gegevensuitwisseling voor:
  - uw organisatie
  - voor de zorg
  - voor de samenleving?
- Welke kansen en belemmeringen zie je op dit thema?
- Hoe ervaart u de samenwerking m.b.t. de elektronische gegevensuitwisseling binnen de sector?
- Welke rol heeft uw organisatie om dit thema verder te brengen? Hoe hoog staat het onderwerp bij uw organisatie op de agenda?
- Hoe informeert en steunt u uw stakeholders en achterban over elektronische gegevensuitwisseling in uw sector?
- Waar in de organisatie houdt u zich met dit thema bezig? Is het een strategisch thema of vooral in de uitvoering/IT?

De Wegiz

- Wat betekent de de concept wet Wegiz voor elektronische gegevensuitwisseling voor u?
- Hoe bereidt u zich voor op de Wegiz?
- Welke van de WEGIZ-programma's is voor u relevant?
  - digitaal voorschrijven en ter hand stellen medicatie
  - basisgegevensset zorg
  - verpleegkundige overdracht
  - beeldbeschikbaarheid

De EHDS

- Wat kan de European Health Data Space (EHDS) betekenen voor elektronische gegevensuitwisseling in Nederland?
- Wat gaat EHDS voor u betekenen?
- Wat verwacht u van het IB over het onderwerp EHDS?

Aanvullende vragen

Aan IB-leden, decision makers, zorgverzekeraars

- Voelt u zich vertegenwoordigt door het IB?
- Hoe vaak staat het IB op de bestuursagenda? (nooit- alleen voor (IB) vergaderingen – altijd)
- Hoe wordt uw organisatie intern op de hoogte gehouden over ontwikkelingen binnen het IB?
- Hoe gaat uw organisatie om met besluiten die in het IB worden genomen, worden die uitgevoerd? Waarom wel/niet?
- Geeft u kansen en belemmeringen als het gaat om elektronische gegevensuitwisseling door aan het IB-lid van uw organisatie?
- Zijn er andere overleggen waar u bij bent aangesloten?

Aan zorgverleners

- Hoe wisselt u gegevens van patiënten uit met andere zorgorganisaties?
- Hoe zou standaardisering hiervan bijdragen aan betere zorg?

Aan IT leveranciers

- Wat is een duurzaam informatiestelsel in de zorg in uw ogen?
- Welke rol vervult het IB hierin?